

Uchwała Nr XII/81/19
Rady Gminy Pęczniew
z dnia 20.12.2019 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Pęczniew na 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696, 1815) oraz na podstawie art. 4¹ ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277)

Rada Gminy Pęczniew uchwała, co następuje:

- § 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Pęczniew na rok 2020 stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pęczniew.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

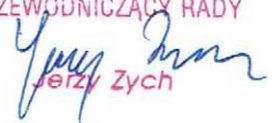
PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych

Załącznik
do Uchwały Nr XII/81/19
Rady Gminy Pęczniew
z dnia 20.12. 2019.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
dla Gminy Pęczniew na 2020 rok**

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych

Wstęp.

Rok 2020 to kolejny rok realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak i również kontynuacja wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego i jego potrzeb.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie Gminy Pęczniew. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Konsumpcja alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób, pijących szkodliwie, uzależnionych, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji samorządowej.

W obecnej dobie nie zastanawiamy się już czy warto pomagać osobom, rodzinom, dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu, ale jak to robić skuteczniej i efektywniej. Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu, ale przede wszystkim zapobiegać czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami. Pomagać, to również podejmować działania polegające na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom, kiedy to człowiek poddany jest presji otoczenia.

Podstawą prawną do opracowania niniejszego programu jest Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (ze zmianami). Zgodnie z treścią w/w ustawy, samorzady gmin posiadają kompetencje do podejmowania działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do społeczności lokalnej, ponieważ nadmierne spożywanie alkoholu stanowi poważny problem.

W celu zapobiegania patologiom społecznym oraz zmniejszenia rozmiarów zjawisk już występujących, Gmina Pęczniew prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują.

Ustawodawca wskazał gminom źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Jest to tak zwany fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, zadania.

Skuteczna realizacja tego programu opiera się na następujących dokumentach prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zmianami).
4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pęczniew.
5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Pod uwagę zostały również wzięte:

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Rekomendacje opracowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020.

Adresatem programu jest szerokie grono odbiorców, a w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

I. Diagnoza dotycząca problemów w zakresie uzależnień od alkoholu w Gminie Pęczniew.

Liczba mieszkańców w Gminie Pęczniew na dzień 31.12. 2017 r wynosiła - 3511 (zameldowanych na pobyt stały) z tego 2843 powyżej 18 roku życia.

Na dzień 17.12. 2018 roku osób zameldowanych na terenie naszej gminy mamy- 3491 z tego powyżej 18 roku życia 2857.

Na dzień 13.12. 2019 zameldowanych na terenie gminy było 3503 osoby w tym powyżej 18 roku życia 2869.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w 2017 r. wynosiła 16.

W 2018 roku zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy (po zasięgnięciu opinii jednostek pomocniczych gminy) uchwałą Nr XLIV/276/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 r, ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie gminy Pęczniew w nieprzekraczającej liczbie 84.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% w 2018 r wynosiła 12 i 5 punktów obsługowych.

W roku 2019 liczba punktów pomniejszyła się o 1, na terenie gminy funkcjonuje 11 punktów sprzedaży i 5 punktów obsługowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

Gmina Komisja obejmuje swym działaniem, osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz z rodzinami, oraz te rodziny w których dochodzi do przemocy.

W 2016 rozpatrywała 16 wniosków i przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące z 18 osobami,

W 2017 r. rozpatrzyła 12 wniosków dotyczących osób nadużywających alkoholu, złożyła 2 wnioski do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego, przeprowadziła 17 rozmów interwencyjno – motywujących.

W 2018 r członkowie komisji rozmawiali z 21 osobami nadużywającymi alkohol, w (tym dwoma sprawcami przemocy) i rozpoczęła dwie procedury związane ze złożeniem wniosku do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego.

W 2019 roku do komisji wpłynęło 18 wniosków od osób indywidualnych i instytucji , które wnioskowały do GKRPA o podjęcie działań w stosunku do osób pijącymi szkodliwie oraz sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu. Członkowie komisji przeprowadzili 16 rozmów motywując uzależnionych do podjęcia leczenia. Osoby, z którymi prowadzone były rozmowy motywujące uważały, że nie występuje u

nich taki problem i nie chciały poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu. Powołano biegłych sądowych w celu stwierdzenia uzależnienia od alkoholu dla dwóch osób i zgłoszono 1 wniosek do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego.

W roku 2019 Komisja odbyła szkolenie wraz z warsztatami i prelekcją na temat: Stop uzależnieniom - życie bez uzależnień. Uświadomienie zagrożeń dotyczących zażywania narkotyków, dopalaczy i alkoholu.

Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w rodzinie (fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej) bardzo często wiąże się z nadużywaniem alkoholu, dlatego w skład Zespołu do Spraw Przemocy w Rodzinie wchodzi członkowie Gminnej Komisji.

Liczba interwencji policji w 2019 roku u osób stosujących przemoc w rodzinie w gminie Pęczniew - 10

liczba zatrzymanych – 2

liczba założonych Niebieskich Kart – 4

Liczba ofiar przemocy wg Niebieskiej Karty:

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba ofiar przemocy wg. Niebieskiej Karty	4	6	2	9

Liczba osób, którym udzielono pomocy w związku z przemocą w rodzinie (pokrzywdzonych i członków rodziny).

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba osób	4	14	4	10

W Gminie Pęczniew działa Punkt Konsultacyjno – Informacyjny, w którym z uzależnionymi i współuzależnionymi pracuje dwóch psychoterapeutów. Na dzień 04.12.2019r. z ich pomocy skorzystały 94 osoby w tym większość współuzależnionych. Zwiększanie liczby osób korzystających z usług psychoterapeutów, psychologa i pedagoga (szczególnie osób współuzależnionych) świadczy o wzroście świadomości związanej z tym problemem.

Z pomocy pracowników punktu korzystają również dzieci uczęszczające do szkół Podstawowych w Pęczniewie i w fili w Brzegu.

Znacząca część działań podejmowanych dla uczniów w ramach Gminnego Programu to zadania profilaktyki uniwersalnej tj. 13 przeprowadzonych lekcji edukacyjnych, indywidualne rozmowy z nauczycielami w ramach wsparcia edukacyjnego, rozmowy z rodzicami w ramach wsparcia wychowawczego i rozmowy indywidualne z uczniami.

Diagnozę lokalnych problemów społecznych na terenie Gminy Pęczniew opracowała zewnętrzna firma Progres Instytut Rozwoju i Edukacji z Rzeszowa. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Pęczniew wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

1. Dorośli mieszkańcy
2. Dzieci i młodzież szkolna,
3. Sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Spis treści

- I. Metryka gminy Pęczniew
- II. Wprowadzenie do badań
- III. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży
- IV. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców gminy Pęczniew
- V. Badanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych
- VI. Wnioski i rekomendacje

I. Metryka gminy Pęczniew.

Gmina Pęczniew położona jest w północno - zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie poddębickim, ok. 60 km od stolicy województwa – Łodzi, siedzibą gminy jest miejscowość Pęczniew. Gmina Pęczniew zajmuje obszar około 128 km² i liczy około 3 482 mieszkańców (dane GUS na 2017 r.). Gminę stanowi 20 sołectw: Borki Drużbińskie, Brodnia, Kolonia Brodnia, Brzeg, Drużbin, Dybów, Ferdynandów, Jadwichna, Kraczynki, Księża Wólka, Księża Młyny, Lubola, Osowiec, Pęczniew, Popów, Przywidz, Rudniki, Siedlątków, Wola Pomianowa oraz Zagórki.

II. Wprowadzenie do badań

W celu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Pęczniew przeprowadzono **badanie ankietowe**, które objęło trzy wybrane grupy mieszkańców: uczniów szkoły podstawowej, dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców w punktach sprzedaży alkoholu. Łącznie w badaniu wzięło udział 160 osób. Liczbowy rozkład poszczególnych grup przedstawia tabela poniżej.

Uczniowie Szkoły Podstawowej	Dorośli mieszkańcy gminy Pęczniew	Sprzedawcy (punkty sprzedaży alkoholu)
100	50	10

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie gminy,
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież jak również ich dostępność na terenie gminy, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych
- zjawisko przemocy w rodzinie, postawy i opinie względem tego problemu

Poruszona została także kwestia wiedzy odnośnie działań profilaktycznych dotyczących problemu alkoholowego, prowadzonych na terenie gminy. Aby analiza ta była bardziej miarodajna, badaniem objęto różne grupy wiekowe respondentów. Analiza

i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych na terenie gminy Pęczniew.

III. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami psychoaktywnymi jest szczególnie niepokojącym zjawiskiem, mającym miejsce w dzisiejszej rzeczywistości. Wymaga ono diagnozowania i podejmowania środków zaradczych. Celem podjętych badań, była próba określenia obszaru zagrożenia substancjami psychoaktywnymi młodzieży wybranych szkół oraz rozmiaru badanego zjawiska. Szczególnie uzyskanie informacji na temat obecności substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi, ich poczucia zagrożenia oraz doświadczenia w tym zakresie. Pod pojęciem substancji psychoaktywnych rozumiemy substancje pochodzenia naturalnego lub syntetycznego używane w celu zmiany stanu psychicznego.

Problematyka badawcza

Problematyka badawcza koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących przyjmowania substancji psychoaktywnych, głównie alkoholu i narkotyków, a także ich dostępności na terenie gminy. Respondenci pytani byli także o motywy sięgania po substancje oraz o opinie na temat ich rówieśników.

Technika i narzędzie badawcze

Techniką uzyskania materiału badawczego zastosowaną w omawianym badaniu była **anonimowa ankieta audytoryjna**. Jej zaletą jest wysoki stopień standaryzacji oraz możliwość przeprowadzenia w krótkim czasie badania dużej liczby respondentów. Ankietowani byli za każdym razem informowani o anonimowości przeprowadzanych badań, co bardzo ważne w kontekście tematyki badań. Poruszany temat jest trudny, bywa, że młodzież nie chce otwarcie rozmawiać, dlatego ważne jest by respondenci mieli świadomość, że dane wykorzystane będą tylko w kontekście badań.

Kwestionariusz ankiety składa się z 19 pytań. Zgodnie z europejskim standardem badanych zapytano o doświadczenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych w ciągu 30 dni przed badaniem, co jest wskaźnikiem bieżącego używania.

Badana populacja

Grupę objętą badaniem stanowili uczniowie:

- ✓ Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Deki – Deczyńskiego w Pęczniewie
- ✓ Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Deki – Deczyńskiego – Filia w Brzegu

Badanie zostało przeprowadzone na grupie badawczej liczącej łącznie 100 osób.

Miejsce i termin badania

Badanie zostało przeprowadzone w IV kwartale 2019 roku, na terenie szkół w gminie Pęczniew

Rezultaty badań

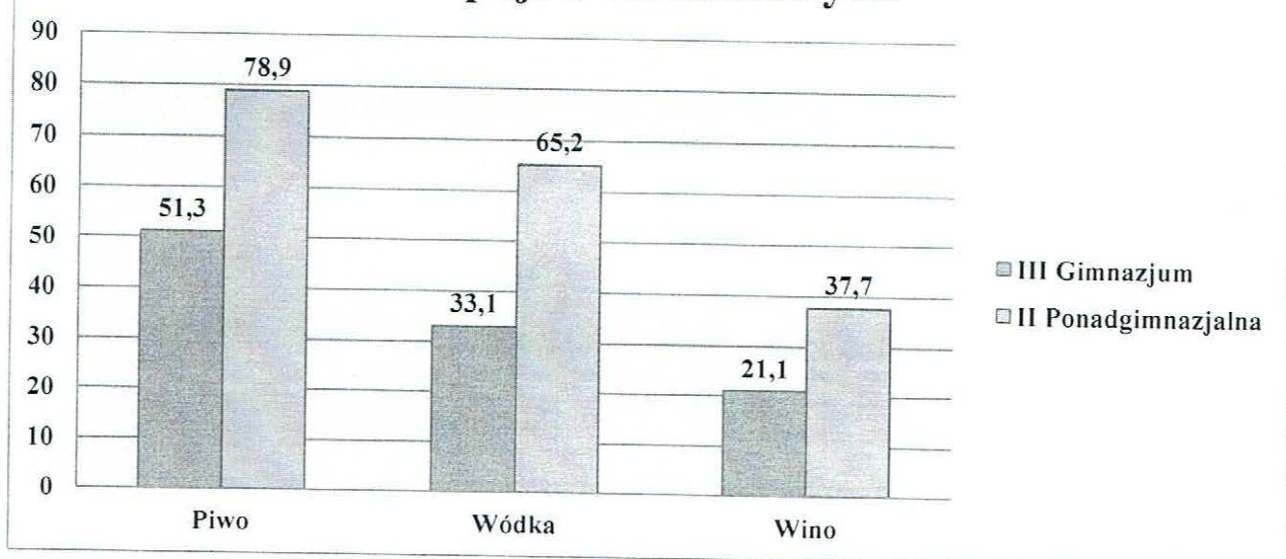
Młodzi Polacy i alkohol

Na wstępie przedstawiamy wybrane wyniki z ogólnopolskiego badania dotyczącego picia napojów alkoholowych przez młodzież - ESPAD - przeprowadzone w 2015 roku. Są to na chwilę obecną najbardziej aktualne badania opublikowane w Polsce (następna diagnoza zostanie opublikowana prawdopodobnie końcem 2019 roku). Objęto nim uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych.

W prezentowanych wynikach badań alkohol okazał się najbardziej popularną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, przy czym chłopcy piją częściej niż dziewczęta. Wyniki badań ESPAD wskazują ponadto, że 83,8% gimnazjalistów oraz 95,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych sięgnęło przynajmniej raz w życiu po jakiś napój alkoholowy. W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (wskaźnik bieżącego używania) piła 48,6% trzecioklasistów z gimnazjum i 82,3 % badanych siedemnasto – osiemnastolatków.

Dane zebrane w badaniu świadczą, iż najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród młodzieży jest piwo, w dalszej kolejności wódka i wino. 51,3% trzecioklasistów sięgało po piwo, 33,1% po wódkę i 21,1% po wino. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych 78,9% piło piwo, 65,2% wódkę, a 37,7% wino w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem.

Używanie przez młodzież różnych rodzajów napojów alkoholowych

Zaprezentowane dane ilustrują skalę problemu związanego z używaniem alkoholu przez współczesną młodzież. Warto je traktować jako dyrektywę do intensyfikacji działań profilaktycznych w szkołach. Wynika z nich również, iż osoby pracujące z młodzieżą stają w obliczu nowych problemów wychowawczych. Picie alkoholu staje się bowiem zachowaniem powszechnym wśród młodzieży i nie dotyczy on już tylko tzw. trudnej młodzieży i osób dorastających w rodzinach dysfunkcyjnych. Poza tym w okresie ostatnich lat wzrosły wskaźniki picia alkoholu przez dziewczęta, nieznacznie tylko różniąc się od poziomu wskaźnika chłopców.

Młodzież pije z wielu różnych powodów. Najczęściej za przyczynę picia alkoholu uznaje się presję otoczenia i trudność radzenia sobie z sytuacjami namawiania przez rówieśników. Powodem mogą też być negatywne wzorce prezentowane przez dorosłych. Dzieci od małego patrzą na pijących rodziców i nabierają przeświadczenia, że to nic złego. Na pytanie dlaczego piją, często mówią, że alkohol pomaga im w pozbyciu się stresu i pozwala im zapomnieć o kłopotach w domu lub w szkole. Czasami robią to na złość rodzicom lub nauczycielom. Jest to czasami także forma zachowań autoagresywnych. Pijąc alkohol zyskują pozorne uznanie w oczach rówieśników. Jest to dla nich sposób na uzyskanie akceptacji kolegów i koleżanek. O powody sięgania po alkohol zapytani zostali także nasi młodzi respondenci. Wyniki przedstawimy w dalszej części raportu.

Dla dzieci i młodzieży alkohol wydaje się atrakcyjny, bo uważają, że bez niego nie ma dobrej zabawy. Nie przejmują się zdrowiem, konsekwencjami uzależnienia i problemami, które może wywoływać, uważając że to ich nie dotyczy, a ponieważ brakuje im wiedzy na temat skutków oddziaływania alkoholu na organizm i psychikę człowieka, alkohol zbiera wśród młodzieży znaczne żniwo. Niestety nawet pomimo szeroko prowadzonych działań profilaktycznych oraz prób przekazywania młodzieży wiedzy na temat skutków picia alkoholu, młodzi ludzie podejmują niewłaściwe decyzje.

Znaczący wpływ na sięganie przez młodzież po napoje alkoholowe, zwłaszcza te niskoprocentowe, mają media. Reklamy przekonują, że piwo to napój orzeźwiający, który kojarzy się z zabawą, energią, młodością. Okazuje się, że aż 82% młodzieży uważa, że piwo nie jest alkoholem. Reklamy piwa pojawiające się w czasie największej oglądalności przedstawiają ludzi szczęśliwych, zrelaksowanych, otoczonych przyjaciółmi. Młodzi identyfikując się z bohaterami reklam, chcą spędzać czas podobnie. Browary dążą, by ich wizerunek odbierany był pozytywnie, wbrew zakazowi ustawodawcy sponsorują sport, akcje charytatywne, organizują pikniki i biesiady, po to by przyciągnąć młodego człowieka, chcąc pozyskać nowego potencjalnego konsumenta.

Pojawiły się nowe grupy konsumentów – nastolatki kobiety, które łatwiej przyswajają sobie nowe trunki nie przywiązując wagi do tradycji alkoholowych, są nośnikami nowych wzorów picia. Dyskoteka, koncert, klub muzyczny to miejsca, w których wypada bywać, jest to modne i na czasie, a są one nierozdzielnie związane z konsumpcją alkoholu.

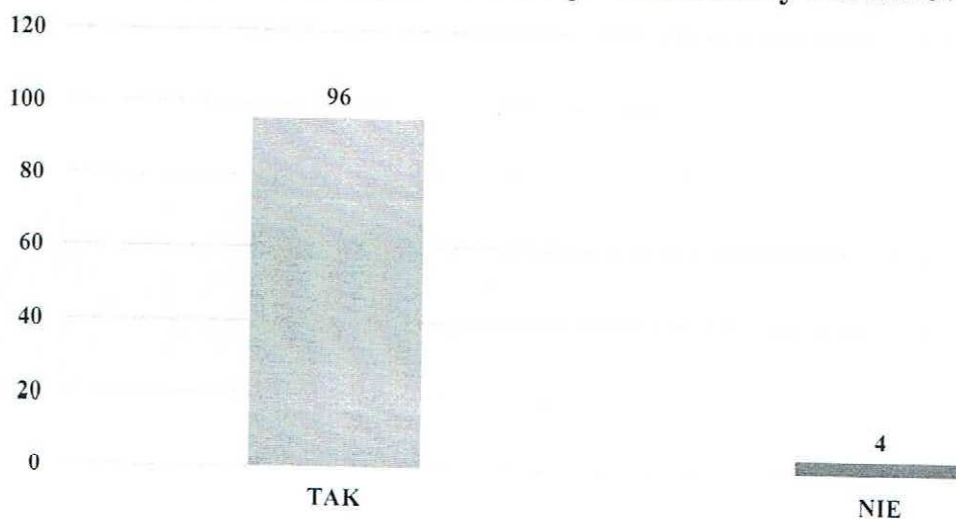
Młodzież z terenu gminy, a substancje psychoaktywne

Wokół krąży wiele mitów na temat samego alkoholu oraz uzależnienia. Wiele osób, w tym także młodzież, usiłując usprawiedliwić swoje picie, dorabia do tego odpowiednią ideologię. Poproszono zatem młodych ludzi o ustosunkowanie się do stereotypu odnośnie szkodliwości alkoholu niskoprocentowego, który jest szczególnie zakorzeniony w polskiej świadomości społecznej.

Zanim jednak młodzi ludzie odpowiedzieli na pytanie dotyczące owego stereotypu, zostali zapytani o to czy według nich alkohol jest szkodliwy dla zdrowia.

Zdecydowana większość młodych respondentów uważa, zresztą zgodnie z prawdą, że alkohol jest szkodliwy dla zdrowia – taką opinie wyraziło aż 96% uczniów. Należy zwrócić jednak szczególną uwagę, że nadal pewien procent ankietowanych uczniów nie widzi niebezpieczeństwa spożywania alkoholu, co może prowadzić do tego, że młodzi ludzie będą po alkohol sięgać.

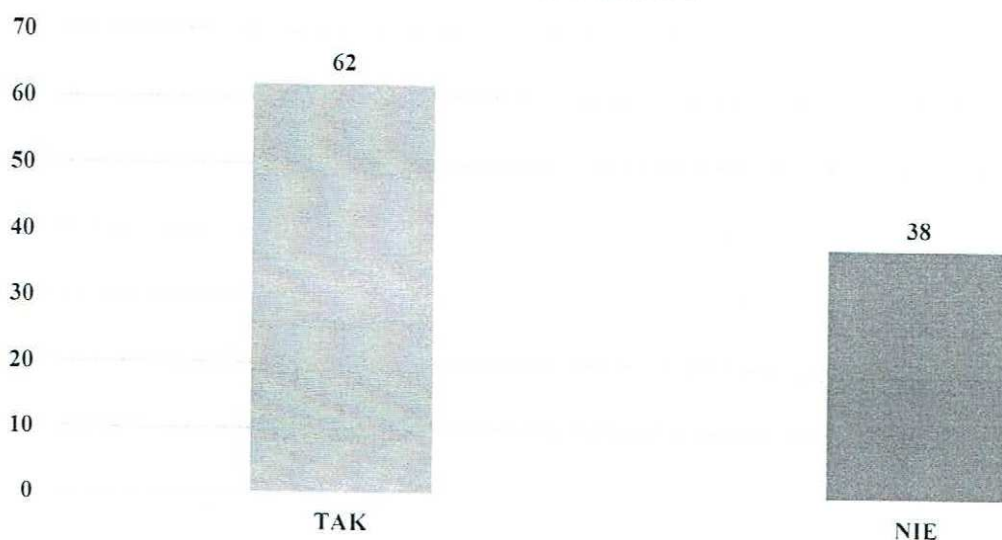
Czy uważasz, że alkohol jest szkodliwy dla zdrowia?

Zapytaliśmy młodych respondentów także o to, czy uważają, iż alkohol zawarty w piwie jest inny i mniej groźny dla zdrowia niż w wódce.

Odpowiedzi młodych ludzi w tym wypadku już nie były tak zgodne. Za mniej szkodliwy alkohol zawarty w piwie uznaje 62% uczniów. Można mówić o stosunkowo niewielkiej świadomości wśród badanej młodzieży, stąd też potrzeba przekazywania młodzieży rzetelnej wiedzy na ten temat.

Czy alkohol zawarty w piwie jest inny i mniej szkodliwy niż w wódce?

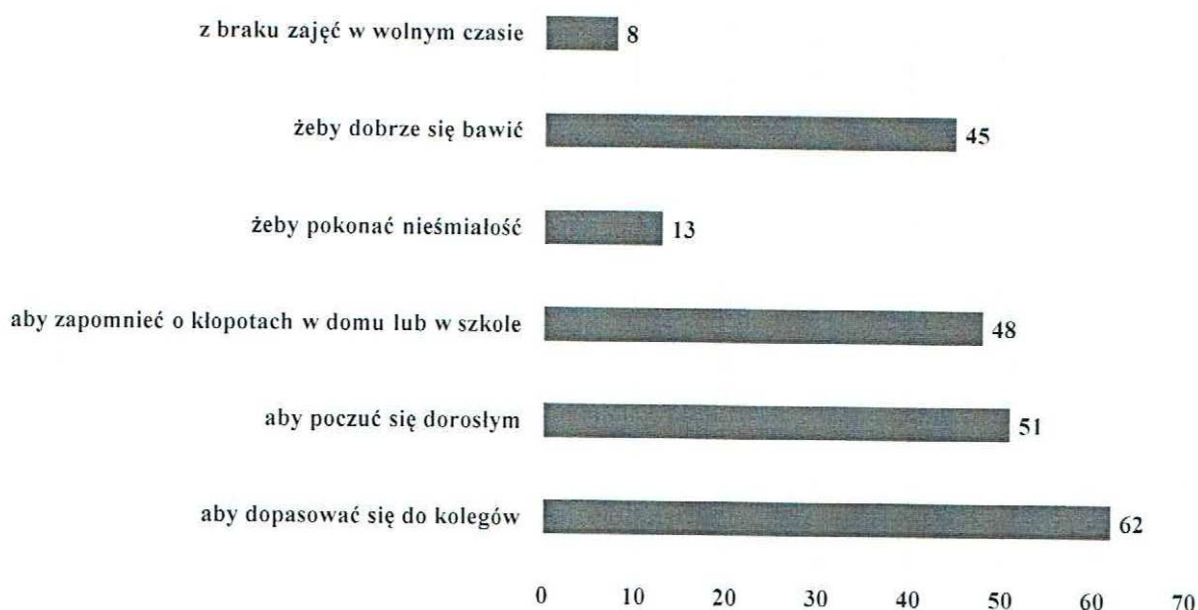

Trzeba w tym miejscu nadmienić, że szkody zdrowotne mogą pojawić się także u osób, które piją tylko i wyłącznie piwo, z czego młodzież bardzo rzadko zdaje sobie sprawę. Wypicie jednej szklanki 250 ml piwa o mocy 5% powoduje wprowadzenie do organizmu takiej samej ilości alkoholu, co wypicie małego kieliszka (30ml) wódki o mocy 40%, lub lampki (100ml) wina o mocy 12%. Alkohol, niezależnie w jakim napoju zawarty, działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Ponadto obecnie wiek inicjacji alkoholowej drastycznie się obniżył, co istotnie nadal się obniża, a jak donoszą najnowsze badania przypada obecnie na 12 rok życia, czyli szóstą klasę „podstawówki”.

Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści, chce zaspokoić jakieś swoje potrzeby – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się, zapomnieć o problemach. Podobnie jest w przypadku ludzi młodych.

By zgłębić problem zapytaliśmy uczniów dlaczego ich zdaniem młodzież sięga po alkohol. Trzeba zaznaczyć, że respondenci mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź na to pytanie.

Jak sądzisz, z jakich powodów młodzież sięga po alkohol?

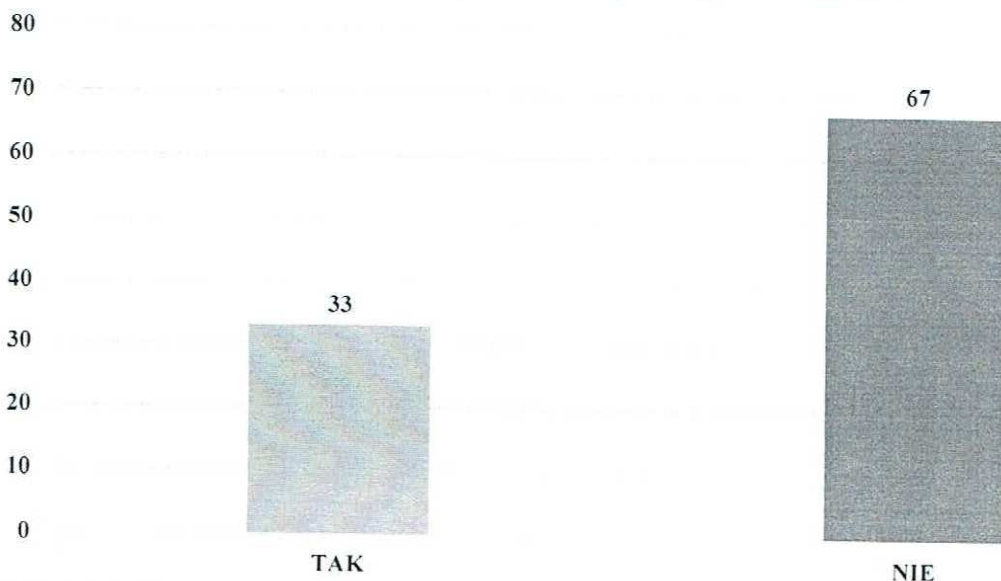

Wśród uczniów najwięcej osób jest zdania, że młodzież sięga po alkohol, aby dopasować się do kolegów – tak twierdzi 62% uczniów. Może to świadczyć o tym, że młodzież ma kłopot z radzeniem sobie z presją grupy oraz asertywną postawą wobec sytuacji namawiania przez kolegów/koleżanki do picia alkoholu. Duża część młodych ludzi uważa, że alkohol jest sposobem, by dobrze się bawić – 45% wyraziło taką opinię. O chęci pocucia się dorosłym mówi także duża część badanej młodzieży – 51% uczniów. Niestety jest też część młodzieży, która uważa alkohol za sposób na radzenie sobie z problemami w domu czy w szkole – 48% uczniów jest tego zdania.

Każde picie alkoholu przez młodych ludzi może nieść ze sobą zagrożenie i ryzyko wystąpienia poważnych szkód zarówno zdrowotnych, emocjonalnych, jak i rozwojowych. Uzależnienie jest tylko jedną z możliwych konsekwencji używania alkoholu i zwykle jest to konsekwencja odroczone w czasie. Alkohol działający na młody organizm, może wywoływać w nim nieodwracalne szkody. Nie należy tego zagrożenia ignorować, ponieważ na powstanie uzależnienia ma wpływ wiek, w którym dana osoba rozpoczyna picie, co z kolei jest związane z dojrzałością ośrodkowego układu nerwowego.

Interesowały nas także osobiste kontakty młodzieży z alkoholem, dlatego zostali zapytani o to czy kiedykolwiek pili jakiś napój alkoholowy.

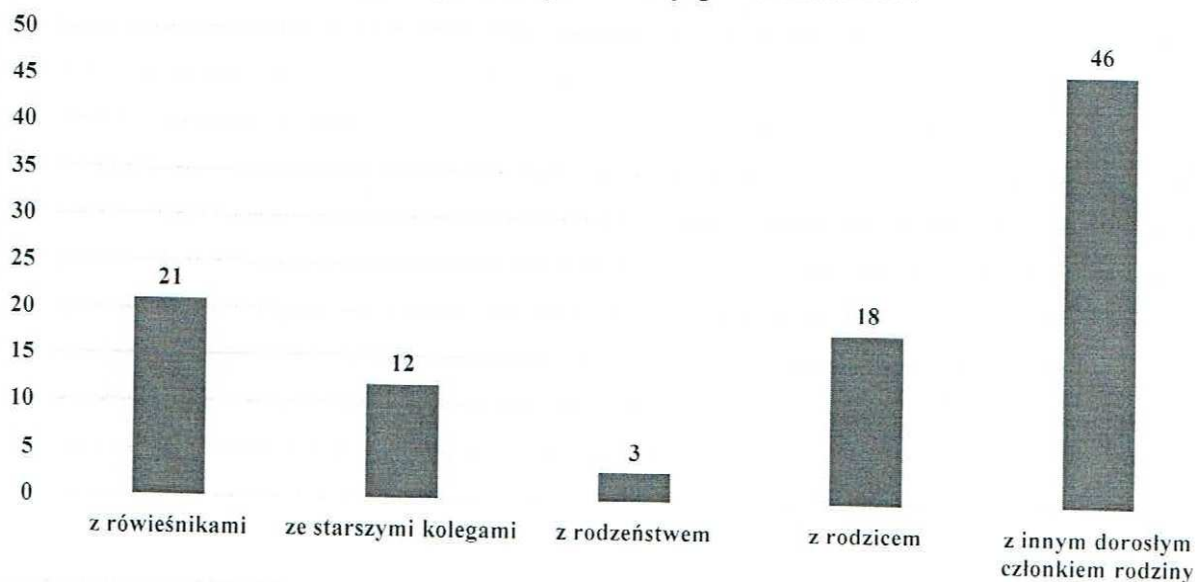
Czy kiedykolwiek piłeś/piłaś alkohol?

Otrzymane wyniki są bardzo niepokojące, gdyż już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby, które piły alkohol i to aż 33% ma już inicjację alkoholową za sobą. Oznacza to, iż alkohol jest niestety bardzo rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród badanej grupy młodzieży.

Respondenci zostali również zapytani o to z kim po raz pierwszy pili alkohol. Na pytanie odpowiedzi udzielili respondenci, którzy wcześniej deklarowali picie alkoholu kiedykolwiek w życiu. Jeśli chodzi o okoliczności pierwszego kontaktu z alkoholem, na szczególną uwagę zasługuje fakt, że w obydwu grupach część respondentów przyznała, że po raz pierwszy piła z osobami dorosłymi – 18% uczniów piło z rodzicami, a jeszcze więcej, bo 46% spożywało alkohol w towarzystwie innego dorosłego członka rodziny. Pośród uczniów można zaobserwować, że alkohol spożywają także w obecności osób w swoim wieku – z rówieśnikami piło 21% ankietowanych uczniów.

Z kim po raz pierwszy piłeś alkohol?

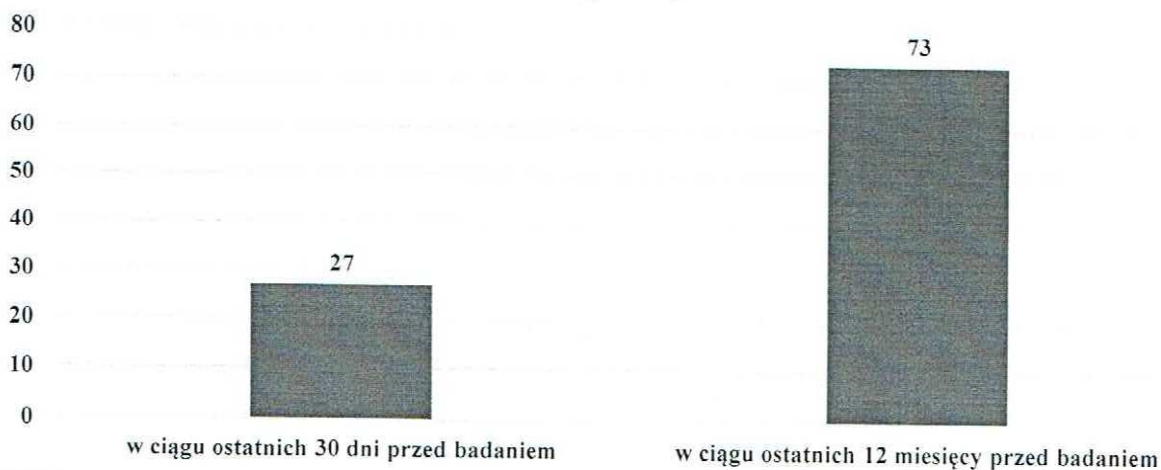

Wyniki te wskazują, że istnieje pewne przyzwolenie na spożywanie alkoholu wśród osób dorosłych oraz w rodzinie, co może być bardzo szkodliwe i nieodwracalne w skutkach! Alkohol, obok nikotyny, staje się coraz bardziej akceptowaną społecznie substancją psychoaktywną, a jego picie przez nieletnich pomimo wielu rygorystycznych przepisów, staje się na tyle popularne, że niestety przestaje budzić sprzeciw u dorosłych. Bezspornie należy reagować na zaistniałą sytuację.

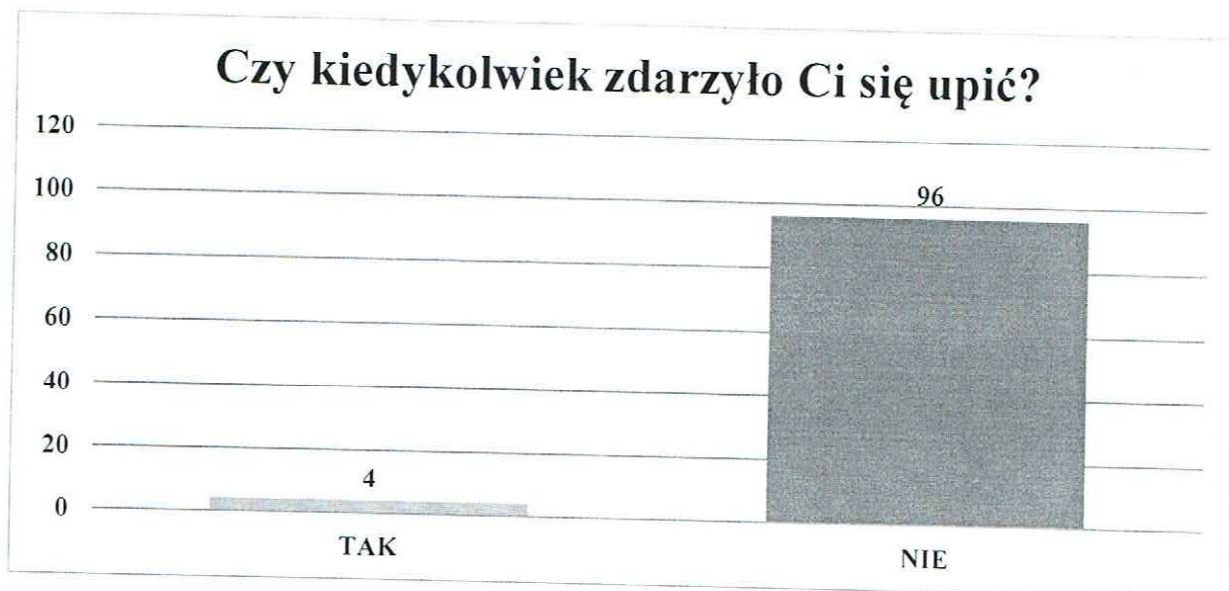
Zapytaliśmy także młodych respondentów o to, kiedy ostatnio pili alkohol. Zgodnie z europejskim standardem, doświadczenia związane z używaniem alkoholu w ciągu 30 dni przed badaniem są wskaźnikiem bieżącego używania. Odpowiedzi znów udzielali uczniowie, którzy wcześniej zadeklarowali picie alkoholu.

Kiedy ostatnio piłeś/piłaś alkohol?

Okolo 27% osób deklaruje bieżące używanie alkoholu. Picie alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy zadeklarowało większość, bo 73% uczniów.

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji upijania się przez młodzież napojami alkoholowymi. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że fakt upijania się, a co za tym idzie występowanie utraty pamięci tzw. „luki pamięciowych” wywołane alkoholem, jest jednym z kryteriów ryzykownego spożywania napojów alkoholowych. Jest to więc istotny moment, aby uważniej przyjrzeć się własnemu wzorcowi picia. Ponadto badania dowodzą, iż młodzi ludzie uzależniają się od alkoholu znacznie szybciej. Spożywanie alkoholu przed osiągnięciem dojrzałości może skutkować uzależnieniem już po 5 – 6 miesiącach. Przyjmowanie alkoholu w tak młodym wieku, może także prowadzić do nieodwracalnych zmian w układzie nerwowym człowieka.

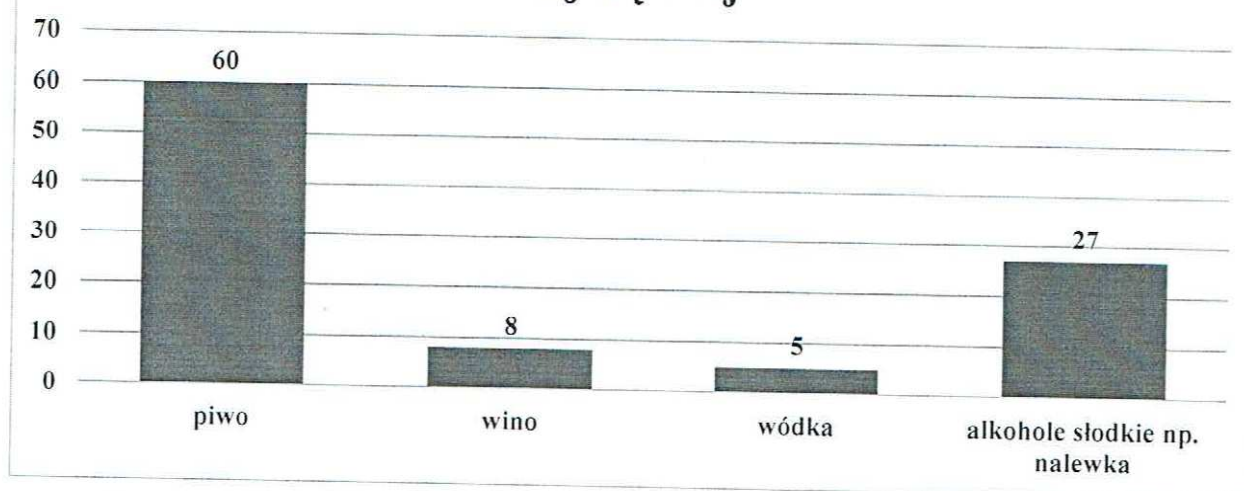
Niestety już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby, które zadeklarowały, że zdarzyły im się incydenty upicia się – 4% udzieliło takiej odpowiedzi. Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że odpowiedzi udzieliła cała grupa badanych osób.

Należy także podkreślić, że upijanie się, różnie definiowane w poszczególnych opracowaniach, uważane jest za wzorec picia wiążący się z niekorzystnymi konsekwencjami zarówno społecznymi, jak i zdrowotnymi. Według badań zachorowalność i śmiertelność populacji, prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych wypadków i obrażeń jest większe wśród osób upijających się.

Według Ministerstwa Zdrowia, Polacy piją coraz więcej. W ciągu ostatnich dwóch dekad zmieniły się jednak preferencje Polaków jeśli chodzi o rodzaj spożywanych napojów alkoholowych. Dominuje piwo, którego statystyczny Polak wypija rocznie 97 litrów. Na drugim miejscu jest wódka i napoje wysokoprocentowe, a na trzecim wino, którego pozycja jest najbardziej stabilna.

Młodzież, a nierzadko nawet osoby dorosłe uważają piwo za napój na tyle lekki i niegroźny, że spokojnie można je pić w dużych ilościach. Młodzi ludzie zostali zatem zapytani o rodzaj alkoholu po jaki sięgają najczęściej. Na pytanie odpowiadali uczniowie, którzy zadeklarowali kontakt z alkoholem.

Po jakiego rodzaju alkohol sięgasz najczęściej?

Największy odsetek badanej młodzieży wskazał na piwo jako alkohol spożywany najczęściej – 60% uczniów wskazała na ten alkohol. Fakt ten potwierdza się w ogólnopolskich badaniach, gdzie pierwsze miejsce jeśli chodzi o rodzaj spożywanego alkoholu już od wielu lat zajmuje piwo. Niepokoić mogą odpowiedzi uczniów przypomnijmy szkoły podstawowej, którzy wskazywali na wódkę jako najczęściej spożywany alkohol – 5% wskazało ten trunk.

Można wnioskować, że młodzież ciągle traktuje piwo nie jako alkohol, który w takim samym stopniu szkodzi zdrowiu jak alkohol wysokoprocentowy, ale jak lekki napój orzeźwiający.

W kolejnym pytaniu, zapytaliśmy młodzież o to, czy kiedykolwiek samodzielnie kupili alkohol. W myśl obowiązującego w naszym kraju prawa, sprzedaż alkoholu osobom nieletnim jest zakazana, a na sprzedawcach ciąży obowiązek legitymowania młodych osób chcących nabyć alkohol. Odpowiedzi udzielali wszyscy uczniowie.

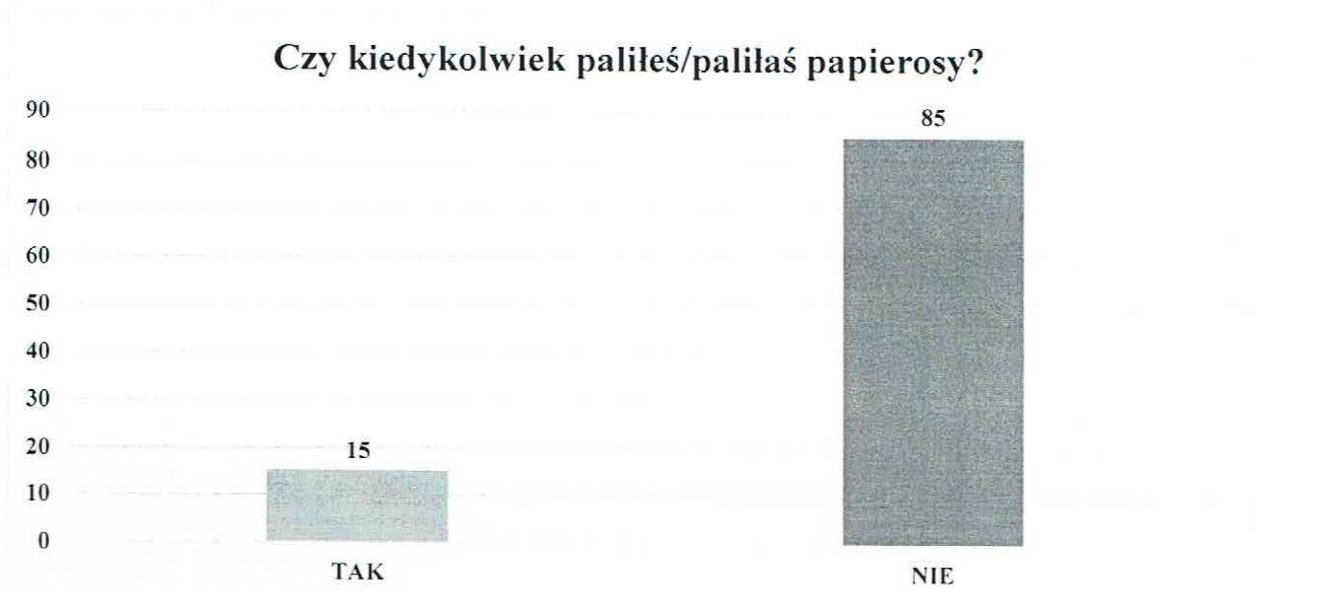
Pośród młodzieży 1% przyznaje, że samodzielnie kupiło alkohol. Świadczyć to może o tym, że prawo dotyczące zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim jest na terenie gminy Pęczniew w dużym stopniu respektowane. Mimo to należy wzmacniać tendencję kontroli i dążyć do całkowitego zaniku incydentów sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Być może warto także podjąć działania informacyjne dotyczące aspektów prawnych sprzedaży alkoholu wśród sprzedawców.

Warto w tym miejscu nadmienić, że w najnowszym raporcie dotyczącym państw Unii Europejskiej Światowa Organizacja Zdrowia przedstawia swoje rekomendacje co do tego, jakimi sposobami walczyć z problemami alkoholowymi. Jedną z głównych strategii jest **ograniczenie dostępności alkoholu** dla konsumentów, ponieważ z badań płynie jednoznaczny wniosek – większa dostępność to większe spożycie i więcej problemów. Dlatego tak ważna jest

kontrola sprzedaży alkoholu, zwłaszcza jeśli chodzi o osoby młode. Działania mające na celu ochronę dzieci przed zgubnymi skutkami picia alkoholu są zatem wyzwaniem dla rodziców, opiekunów, nauczycieli i pracowników ochrony zdrowia. Należy wykorzystać każdą okazję do kształtowania prawidłowej postawy młodych ludzi ukierunkowanej na zdrowy styl życia.

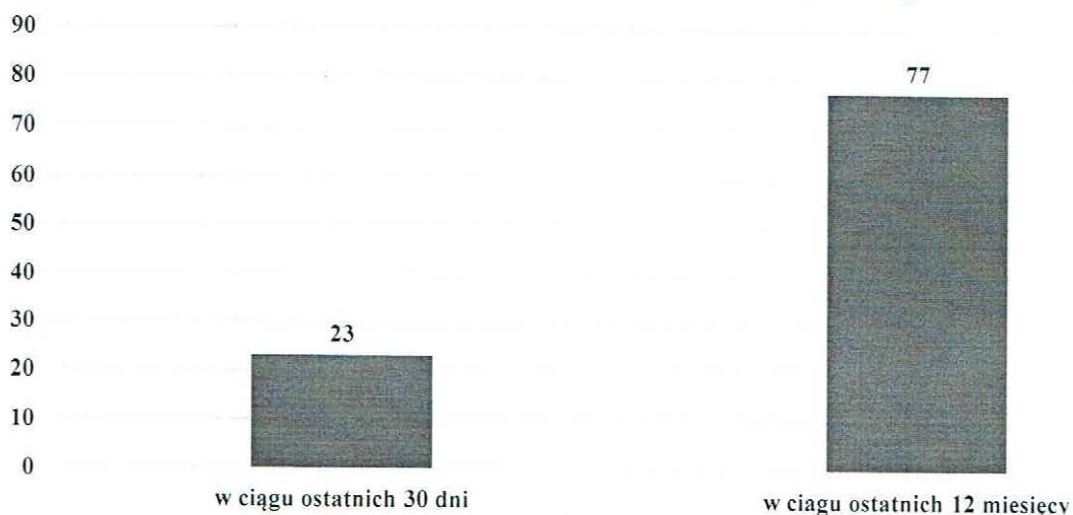
Niestety bardzo popularnym zjawiskiem wśród młodzieży jest palenie papierosów. Co istotne, problem ten sukcesywnie się zwiększa. Dlatego też w przeprowadzonym badaniu zapytaliśmy młodzież także o inne niż alkohol substancje psychoaktywne m.in. nikotynę.

Motywy sięgania po papierosy przez młodzież mogą być bardzo różne jednak najczęściej jest to chęć demonstrowania dorosłości i wyróżnienia się pośród rówieśników. W okresie adolescencji młodzi ludzie poszukują także własnego wzorca postępowania, często naśladują przy tym zachowania dorosłych lub starszych kolegów, tym bardziej, kiedy stanowią oni dla nich pewnego rodzaju autorytet. Nie bez znaczenia jest także podejście społeczeństwa do zjawiska palenia tytoniu. Z jednej strony mamy szeroko zakrojone akcje społeczne zachęcające do rzucenia palenia i mówiące o jego szkodliwości, z drugiej natomiast zupełnie bagatelizowanie problemu uzależnienia od nikotyny, nie traktowanie go w ogóle w kontekście uzależnienia jako choroby, co jest wyrazem widocznej niekonsekwencji.

Pośród badanych uczniów 15% zadeklarowało, że paliło papierosy. Zapytaliśmy także kiedy ostatnio miało to miejsce.

Kiedy ostatnio paliłeś/paliłaś papierosy?

Odpowiedzi na pytanie o ostatnie incydenty palenia papierosów udzielały osoby, które wcześniej deklarowały palenie. Do bieżącego użytkowania tytoniu przyznało się 23% uczniów.

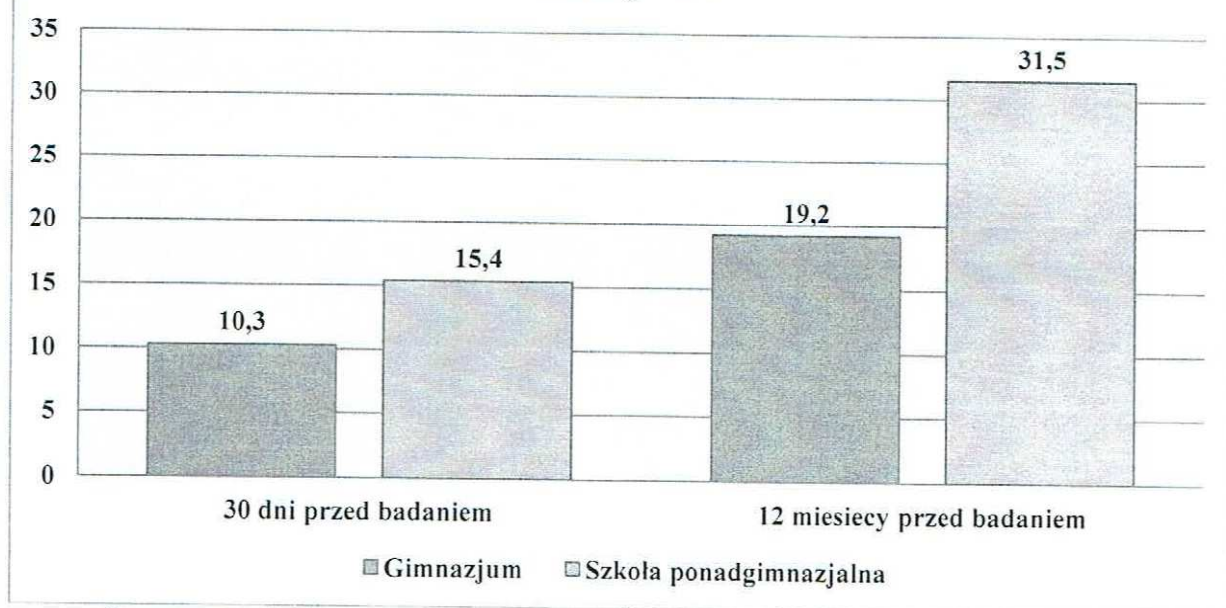
Jak wskazują badania ogólnopolskie, większość ludzi zaczyna palić tytoń przed ukończeniem 18. roku życia, oznacza to, że około 250 mln obecnie palących młodych osób może umrzeć w przyszłości z powodu chorób odytoniowych. Codziennie w Polsce zaczyna palić około 500 nieletnich chłopców i dziewcząt. W skali roku daje to liczbę 180 000 młodocianych do 18. roku życia, którzy wpadli w „szpony” nałogu. Szacuje się, że dzieci w Polsce wypalają rocznie około 4 mld sztuk papierosów. Jak wynika z przeprowadzonych badań, po papierosa często sięgają dzieci już w wieku 8 lat, a bywa, że i w wieku 5 lat. Im wcześniej dana osoba sięga po papierosa, tym dłużej pozostaje nałogowym palaczem. Przy tendencji do zmniejszania się w ostatnich latach częstości palenia wśród dorosłych, wzrasta odsetek palaczy wśród młodzieży.

Młodzi Polacy i narkotyki

Badania przeprowadzone na terenie Polski wskazują, że problem narkotykowy dotyczy coraz większej liczby młodych osób. Zgodnie z wynikami badań ESPAD z 2015 roku do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i handel są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

Dane pokazują, że wśród uczniów klas gimnazjalnych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (25,0%). Wśród uczniów klas starszych - ponadgimnazjalnych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (43,0%).

Używanie przez młodzież marihuany oraz haszyszu

Rozpowszechnienie podejmowania prób z substancjami psychoaktywnymi innymi niż alkohol i tytoń zależne jest od płci. Związek między używaniem substancji a płcią występuje na obu poziomach nauczania – gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne. Chłopcy częściej deklarują próby używania praktycznie wszystkich substancji poza lekami uspokajającymi i nasennymi. Eksperymentowanie z lekami uspokajającymi i nasennymi znacząco bardziej rozpowszechnione jest wśród dziewcząt. Jednak próby łączenia alkoholu z tabletkami spotyka się tak samo często wśród dziewcząt, jak wśród chłopców.

Wyniki badań ESPAD pokazały nam kilka interesujących zmian na scenie narkotykowej kraju. Przede wszystkim odnotowuje się dalszy wzrost odsetka uczniów, którzy deklarowali używanie przetworów konopi (marihuany lub haszyszu). W 2015 roku odnotować jednak trzeba wyraźny wzrost dostępności przetworów konopi, podczas gdy dostępność narkotyków syntetycznych pozostaje w trendzie spadkowym, przynajmniej jeśli za wskaźnik przyjmiemy deklarację bardzo łatwego dostępu.

W 2015 roku w badaniach ESPAD po raz kolejny zapytano młodzież o używanie „dopalaczy”. Rozszerzono także ankietę o dodatkowe pytania na ich temat w celu zgłębienia ich niechlubnego fenomenu. Niemal wszyscy respondenci słyszeli o „dopalaczach”, jednak tylko 10% uczniów klas trzecich gimnazjów i 8,4% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych było kiedykolwiek w sklepie z „dopalaczami”. Można jednak stwierdzić, że „handel” przeniósł się do Internetu. Odsetek uczniów, którzy kiedykolwiek używali „dopalaczy”, jest niższy niż w 2011 (10,3% gimnazjalistów i 12,6% uczniów szkół ponadgimnazjalnych). W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem po te substancje sięgało 4,3% badanych z młodszej i 3,0% ze starszej grupy badanych. Używanie „dopalaczy” jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi. Dostępność „dopalaczy” oceniana jest przez młodszych badanych podobnie jak dostępność marihuany, zaś przez starszych nawet nieco wyżej.

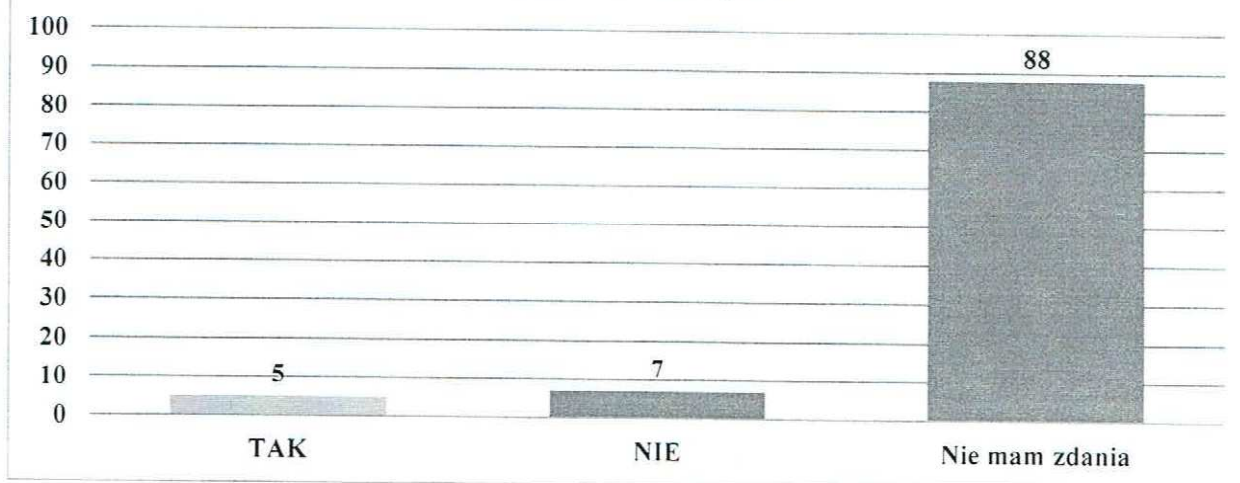
Szczególnym wyzwaniem jest wzrost rozpowszechnienia używania przetworów konopi do poziomu, który dotychczas nie był notowany w Polsce. W połączeniu z rosnącym przekonaniem młodzieży o mniejszym – w porównaniu z innymi narkotykami – ryzyku szkód związanych z ich używaniem, można oczekiwać dalszego wzrostu rozpowszechnienia w przyszłości. Nie można wykluczyć, że grunt pod wzrost zainteresowania przetworami konopi przygotowało upowszechnianie się „dopalaczy”, a następnie radykalne zamknięcie do nich dostępu. Popyt na substancje psychoaktywne inne niż alkohol, rozbudzony przez łatwo dostępne i reklamowane jako bezpieczne „dopalacze”, po zablokowaniu ich podaży mógł skierować się na przetwory konopi. Warto dodać, że w ostatnich latach bardzo mocno ożywił się ruch zwolenników legalizacji marihuany, a w debacie publicznej coraz częściej pojawiały się głosy kwestionujące szkodliwość tej substancji. W ostatnim czasie rozgorzała także dyskusja odnośnie zastosowania przetworów konopi w celach medycznych. Szczątkowe informacje jakie posiada młodzież, stawiają chociażby marihuanę w pozytywnym świetle jako środek nieszkodliwy, a nawet leczniczy. Dlatego tak ważna jest edukacja młodzieży w tym zakresie.

Młodzież a narkotyki

Wiele badań wykazało, że współczesna młodzież eksperymentuje równolegle z różnymi substancjami psychoaktywnymi, zarówno legalnymi, jak i nielegalnymi. Substancje nielegalne wprawdzie nie są reklamowane wprost, jednak narkotykowe wizje i doznania są często obecne w kulturze masowej, przede wszystkim na forach internetowych adresowanych do młodzieży czy choćby w popularnych piosenkach. Konsumpcja narkotyków w młodym pokoleniu wzrasta. Dlatego działania zmierzające do ograniczania popytu na narkotyki wydają się ciągle podejściem, z którym można wiązać duże nadzieje.

By móc bliżej przyjrzeć się zjawisku na początku zapytaliśmy młodych respondentów czy zgadzają się z podziałem narkotyków na tzw. „twarde” i „miękkie”.

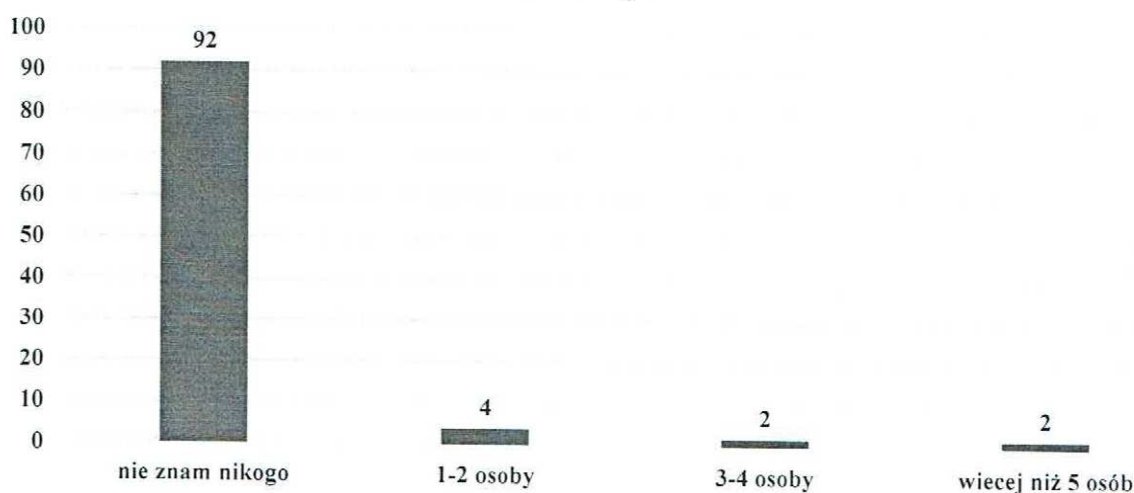
Czy zgadzasz się z podziałem narkotyków na "twarde" i "miękkie"?

Większość badanej młodzieży – 88% uczniów nie ma zdania na ten temat, co może wynikać z braku rzetelnej wiedzy. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że istniejący podział na narkotyki „twarde” i „miękkie” nie jest właściwy. Należy zdawać sobie sprawę, że jeden i drugi rodzaj to po prostu narkotyk, który w takim samym stopniu prowadzi do uzależnienia, a stosowanie owego podziału wprowadza jedynie w błąd młodych ludzi, którzy myślą, że narkotyki „miękkie” są bezpieczne. Co bardzo niepokojące, taki błędny osąd na ten temat ma 5% ankietowanych uczniów.

Zapytaliśmy respondentów także o to, czy znają ze swojego otoczenia osoby, które „biorą” narkotyki.

Czy znasz osobę ze swojego otoczenia, która "bierze" narkotyki?

Najwięcej badanych osób stwierdziło, że nie zna takiej osoby – znacząca większość uczniów – 92% zadeklarowało taką odpowiedź. Mimo to pojawiały się odpowiedzi, że respondenci znają 1

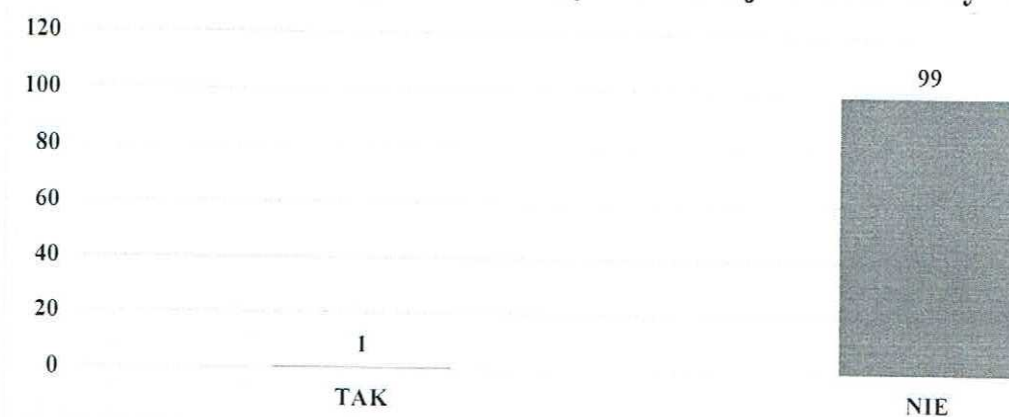
lub 2 takie osoby (4% uczniów udzieliło takiej odpowiedzi), a nawet takie, które twierdzą, że znają w swoim otoczeniu więcej niż pięć osób używających narkotyków. Trzeba na ten fakt zwrócić szczególną uwagę, gdyż każdorazowy kontakt młodego człowieka z osobą używającą substancji psychoaktywnych zwiększa także u niego ryzyko wystąpienia takich zachowań.

Z używaniem narkotyków związane są pewne umowne poziomy zaawansowania. Niektórzy mogą poprzestać na jedno- lub kilkakrotnym spróbowaniu narkotyku, a jeszcze inni mogą kontynuować swoje doświadczenia i wejść w fazę „eksperymentowania”.

Faza eksperymentowania dla wielu osób może się zakończyć całkowitym zerwaniem kontaktu z narkotykami. Niektórzy wprost mówią o wyraźnym uświadomieniu sobie niebezpieczeństw różnego rodzaju, inni o niespełnieniu oczekiwań, jeszcze inni o jednym i drugim. Niestety niezwykle rzadko zdarza się, że osoby eksperymentujące z narkotykami, poprzestają na tej fazie. Ci, którzy nie rezygnują, wchodzą w kolejną fazę, którą można nazwać fazą używania substancji, która może się przerodzić w nadużywanie. Wielu specjalistów jest zdania, że np. co do heroiny w ogóle nie da się mówić o fazie używania, bo praktycznie każde jej „użycie” jest już nadużyciem. Podobnie sprawa ma się w przypadku dopalaczy.

Zapytaliśmy młodych respondentów o ich własne doświadczenia z narkotykami.

Czy kiedykolwiek zażywałeś/łaś jakieś narkotyki?

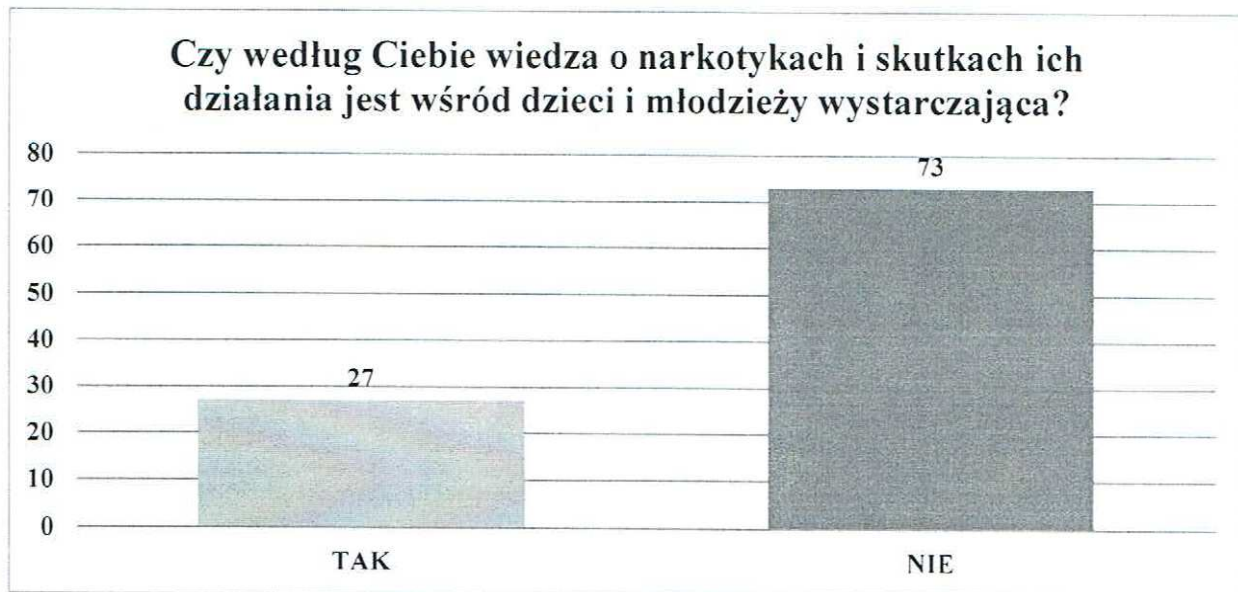

Pośród ankietowanych uczniów 1% przyznało, że miało kontakt z narkotykami. Warto w tym miejscu podkreślić, że jeśli chodzi o narkotyki nie można mówić o bezpiecznej dla organizmu ilości czy o racjonalnym i kontrolowanym ich używaniu. Nawet jednorazowe przyjęcie narkotyku może skutkować uzależnieniem.

Zapytaliśmy także uczniów o to, kiedy ostatnio mieli kontakt z narkotykami, tak więc pytanie dotyczyło bieżącego wskaźnika używania narkotyków (w ciągu ostatnich 30 dni) oraz eksperymentowania z nimi (w ciągu ostatnich 12 miesięcy). **Nikt nie udzielił tutaj odpowiedzi, podobnie zresztą jak w pytaniu o to gdzie po raz pierwszy sięgnęli po narkotyki.**

Młodzież, która miała kontakt z substancjami psychoaktywnymi została zapytana także o to, jakich substancji używa najczęściej. **W tym przypadku 2 osoby wskazały leki.**

Zapytaliśmy także jak młodzi ludzie oceniają swoją wiedzę związaną z wpływem narkotyków na organizm człowieka oraz na temat skutków ich oddziaływania. Na to pytanie odpowiedzieli mieli udzielić już wszyscy uczniowie.

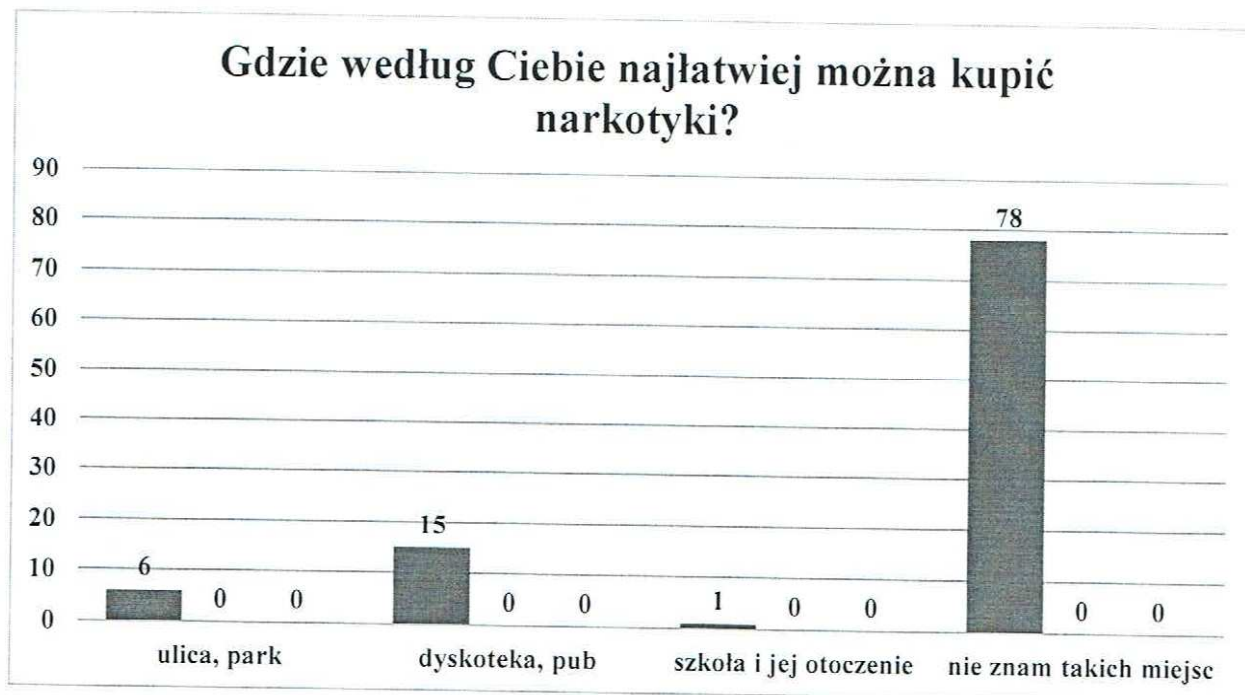

Bardzo duża część młodzieży jest zadana, że wiedza na temat narkotyków i ich działania na organizm człowieka nie jest wystarczająca. Taką opinię wyraziło 73% uczniów.

Jest to wyraźny sygnał do działania dla osób zajmujących się profilaktyką zwłaszcza wśród młodzieży. Potrzebuje ona rzetelnych informacji dotyczących substancji psychoaktywnych oraz ich zgubnego oddziaływania na organizm człowieka. Warto także przed prowadzeniem działań profilaktycznych zweryfikować faktyczny poziom wiedzy uczniów.

Ostatnie pytanie dotyczyło tego, gdzie można według młodzieży najłatwiej nabyć narkotyki.

Duża część respondentów nie zna miejsc gdzie można kupić narkotyki – aż 78% uczniów wybrało taką odpowiedź. Duża część uważa dyskotekę lub też pub jako miejsce, gdzie możliwy jest zakup narkotyków – tak z kolei wybrało 15% ankietowanej młodzieży.

Wyniki powyższe wskazują, że duża część pytaných uczniów zna miejsca, gdzie można kupić narkotyki. Niestety ważnym zdaje się być fakt, że znalazły się osoby, które wskazały szkołę, jako miejsce gdzie można kupić narkotyki.

IV. **Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców gminy Pęczniew**

Temat i cel badania

Głównym celem badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych zagrożeń i problemów społecznych, przede wszystkim problemu alkoholowego, zjawiska używania narkotyków, zjawiska przemocy, a także oszacowanie skali występowania tych zjawisk w badanej gminie.

Technika i narzędzie badawcze

Techniką uzyskania materiału badawczego zastosowaną w niniejszym badaniu była **anoni-mowa ankieta rozdawana**. Jest to forma ankiety bezpośredniej, którą ankieter rozdaje w określonych miejscach np. na ulicach. Przy każdorazowym wypełnianiu ankiety, respondent był informowany o jej anonimowości oraz o wykorzystaniu badań w celach analiz statystycznych, stanowiących podstawę do konstruowania programów pomocowych w mieście.

Kwestionariusz ankiety składał się z 16 pytań oraz metryczki.

Badana populacja

Badaniem objęta została grupa 50 dorosłych mieszkańców gminy Pęczniew, z czego 80% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 20% stanowili mężczyźni.

Miejsce i termin badań

Badanie przeprowadzone zostało w IV kwartale 2019 roku na terenie gminy Pęczniew.

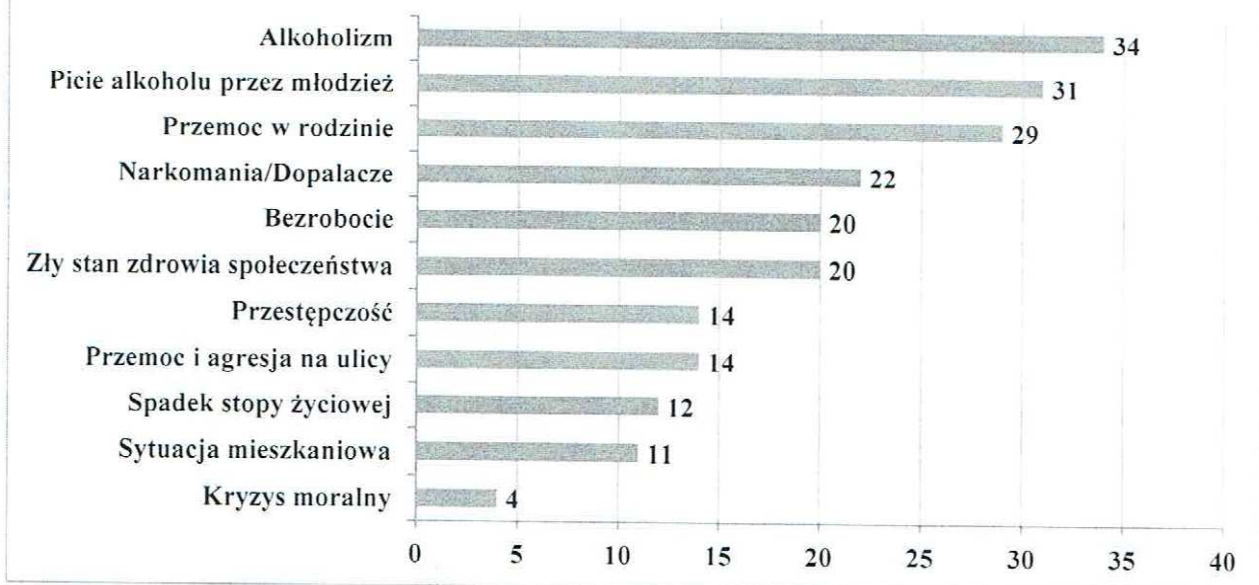
Rezultaty badań

Najważniejsze problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców

W pierwszym zadanym pytaniu poprosiliśmy mieszkańców o uszeregowanie problemów społecznych od najważniejszego do najmniej ważnego według nich. Jako najważniejszy mieszkańcy wskazali alkoholizm, picie alkoholu przez młodzież oraz przemoc w rodzinie. Na kolejnych miejscach znalazły się: narkomania/dopalacze, bezrobocie, zły stan zdrowia społeczeństwa, przestępczość, przemoc i agresja na ulicy, spadek stopy życiowej, sytuacja mieszkaniowa oraz kryzys moralny. Pierwsze trzy pozycje wskazane przez mieszkańców Pęczniewa wyraźnie wskazują kierunek działań jakie powinny zostać podjęte na terenie gminy odnośnie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Także problem przemocy, pomimo wielu działań zakrojonych na szeroką skalę, jest w Polsce nadal bardzo aktualny, co widać w otrzymanych wynikach badań. Działania mające na celu wyeliminowanie zachowań przemocowych zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży i wobec nich, są niestety niewystarczające. Dlatego należy skupić się na działaniach profilaktycznych mających na celu zmniejszenie liczby osób, które doznają przemocy, edukowanie w zakresie reagowania i pomocy ofiarom.

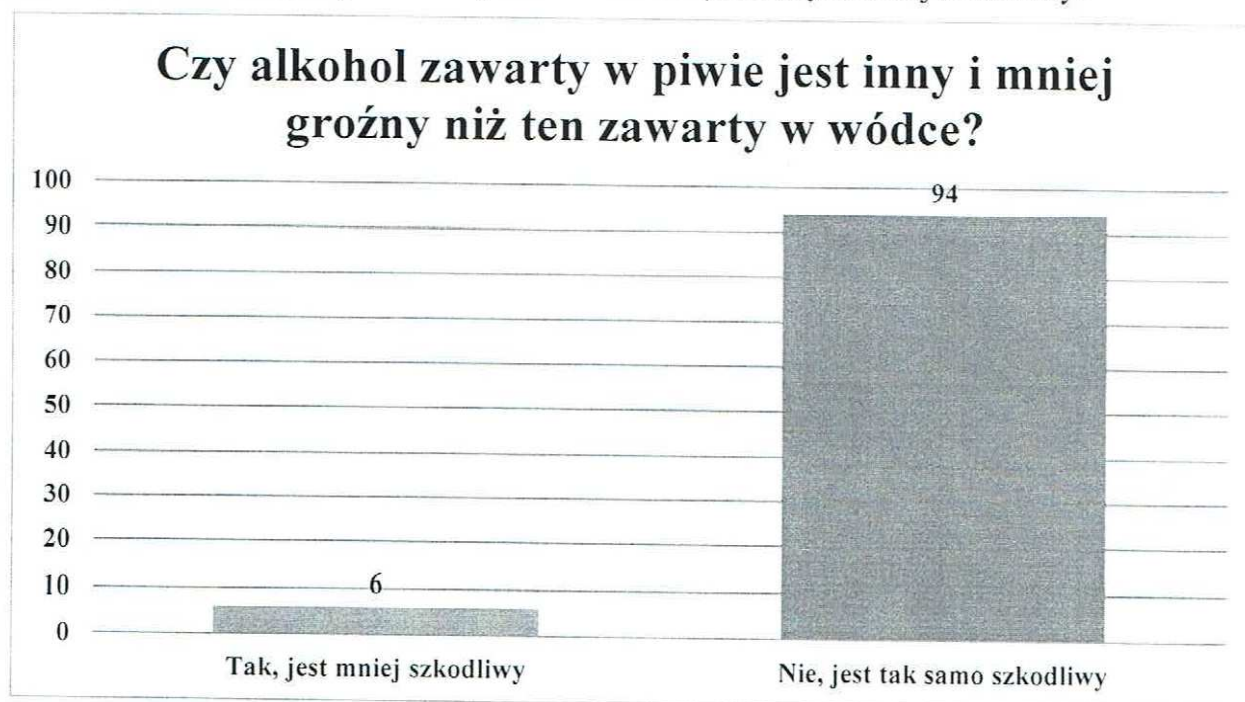
Najważniejsze problemy społeczne w opinii mieszkańców gminy Pęczniew

Spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne

Dorośli mieszkańcy gminy zostali zapytani o to, czy alkohol zawarty w piwie jest inny i jednocześnie mniej szkodliwy niż w wódce.

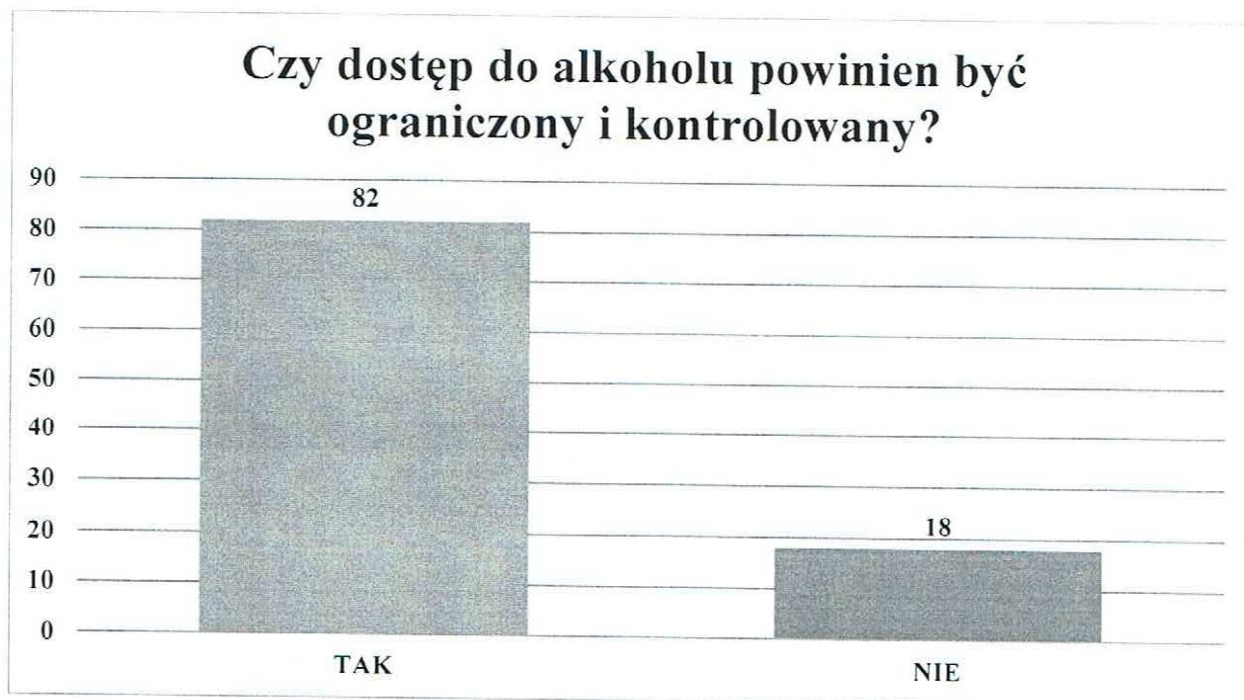
W badanej grupie dorosłych 94% uważa, że alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy, natomiast 6% uważa, że jest on inny niż w wódce i tym samym mniej szkodliwy.

Trzeba w tym miejscu podkreślić, że bez znaczenia jest fakt w jakim napoju alkohol się znajduje – jest to ta sama substancja, a różnica polega jedynie na zmiennej ilości czystego alkoholu czyli

zawartości procentowej w różnych napojach alkoholowych. Błędna opinia na temat tego, że piwo czy wino zawierają w sobie mniej szkodliwy alkohol, mogła wziąć się z tego, jakiej ilości trunku potrzeba by wprowadzić się w stan upojenia.

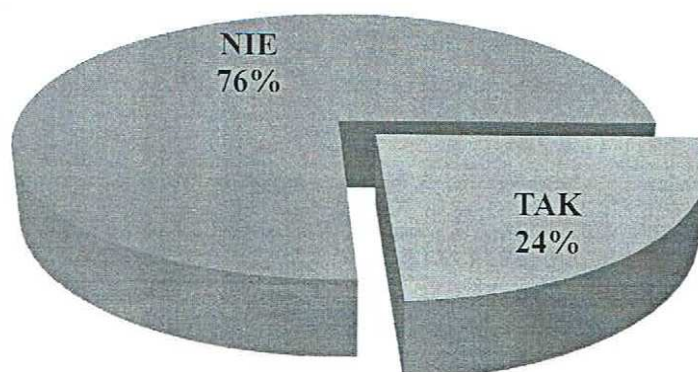
W kolejnym pytaniu zapytaliśmy respondentów o postawę względem dostępności alkoholu. Poprosiliśmy badanych o określenie, czy uważają, że dostęp do alkoholu powinien być ograniczony i kontrolowany czy też alkohol jest towarem takim jak każdy inny, i zasady jego sprzedaży nie powinny być w żaden sposób ograniczane.

Znacząca większość respondentów – 82% uważa, że powinno się ograniczyć i kontrolować dostęp do alkoholu, jednak pozostałe 18% jest zdania, że nie należy ani ograniczać ani kontrolować.

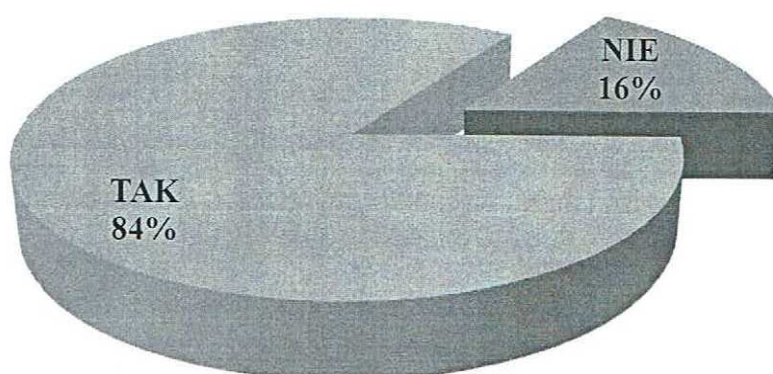
W kolejnych pytaniach zapytaliśmy respondentów, czy wiedzą jakie działania służące ograniczeniu problemów alkoholowych podejmują władze lokalne oraz czy w ogóle oczekują od nich jakichkolwiek działań służących ograniczeniu problemów alkoholowych.

Czy wiesz jakie działania, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmują władze lokalne?

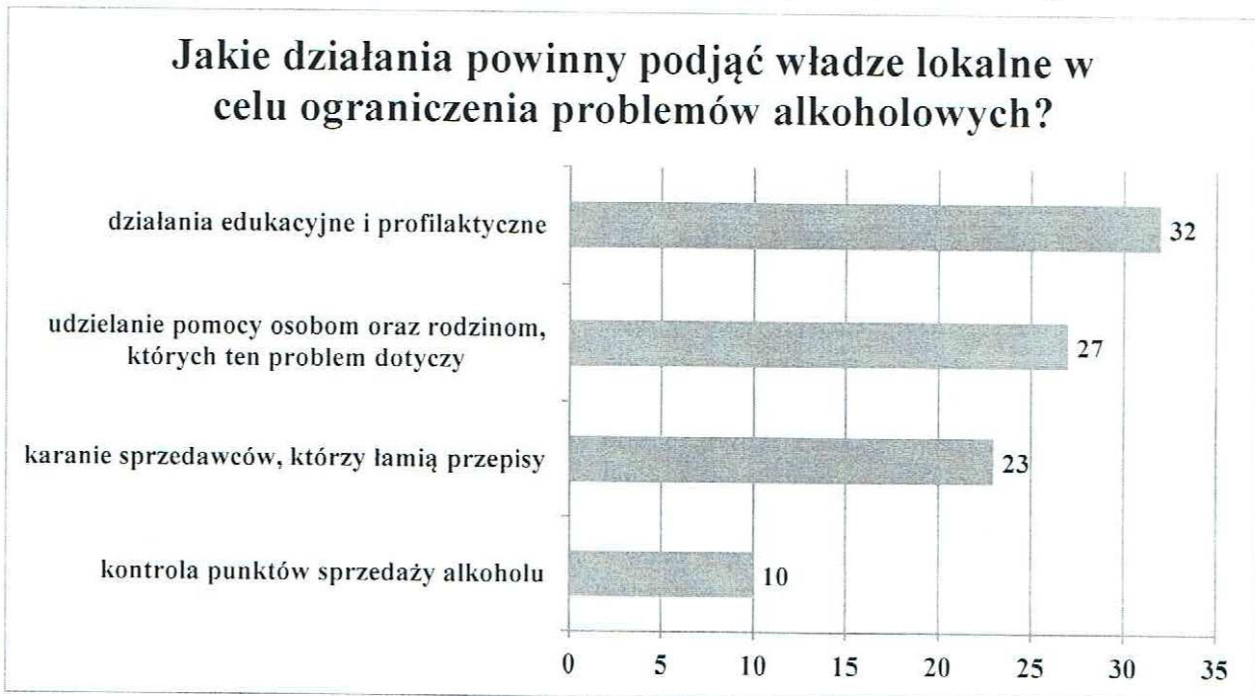
Zdecydowana większość badanych, bo 76% nie wie jakie działania są podejmowane przez lokalne władze, w celu rozwiązywania problemów alkoholowych, natomiast 24% posiada takie informacje. Należałoby więc zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie dostępności i rozpowszechnianie informacji dotyczących prowadzonych na terenie gminy działań.

Czy oczekujesz od władz lokalnych działań służących ograniczeniu problemów alkoholowych?

Duża część dorosłych mieszkańców gminy, bo 84% oczekuje od lokalnych władz podjęcia działań, mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych, natomiast 16% takich działań nie oczekuje.

Wśród najczęściej wymienianych działań, jakie powinny zostać podjęte przez władze lokalne, respondenci wskazali na pierwszym miejscu działania edukacyjne i profilaktyczne, następnie udzielanie pomocy osobom i rodzinom, których ten problem dotyczy, karanie sprzedawców, którzy łamią przepisy oraz kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Trzeba zaznaczyć, że respondenci wybierali niejednokrotnie kilka wymienionych działań. Jedna z ankietowanych osób uważa, że żadne działania nie powinny być podejmowane, ponieważ nie przynoszą oczekiwanego rezultatu.

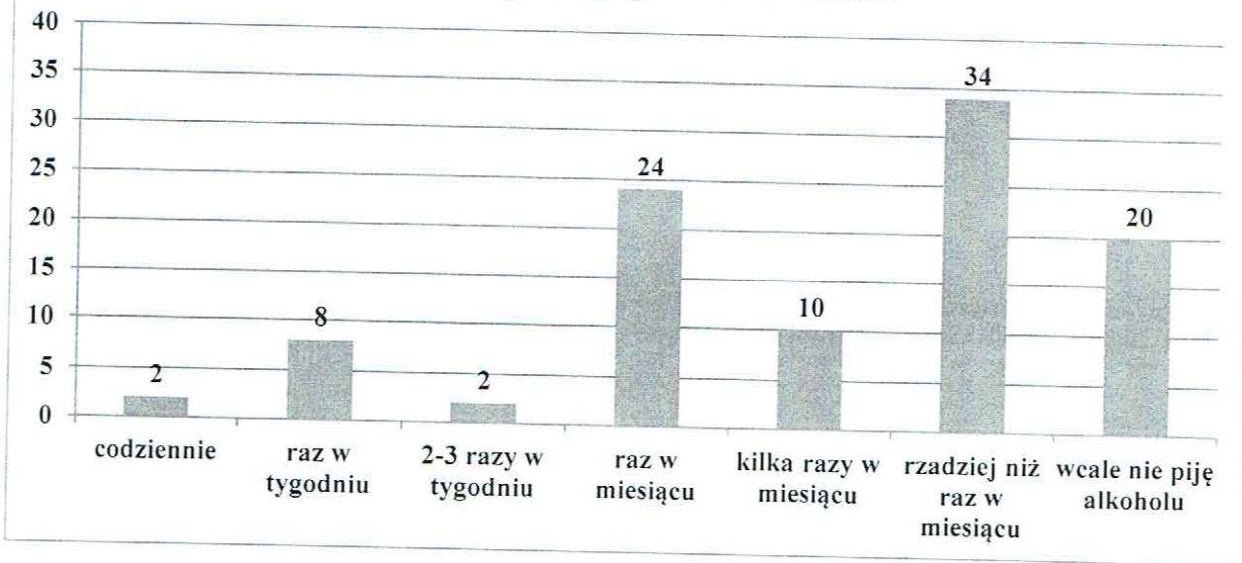

Kolejne pytania dotyczyły częstotliwości oraz rodzaju alkoholu spożywanego przez respondentów.

Część respondentów – 20% deklaruje, że alkoholu nie pije wcale. Najwięcej respondentów, bo 34% deklaruje picie alkoholu rzadziej niż raz w miesiącu. O picu raz w miesiącu mówi 24% dorosłych badanych, natomiast kilka razy w miesiącu pije 10% badanych. Co istotne niewielki odsetek ankietowanych, a przynajmniej według deklaracji, pije codziennie – 2% tak zadeklarowało.

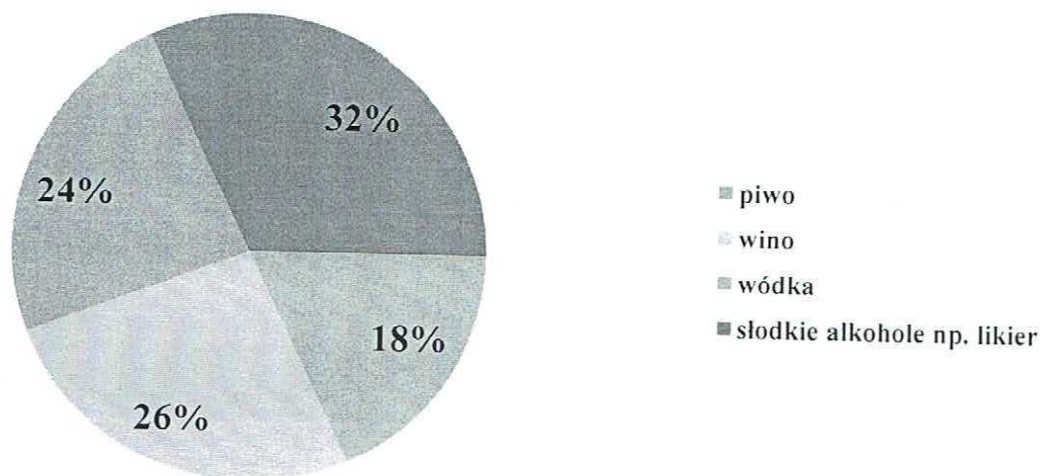

Jak często pijesz alkohol?

Odpowiedzi na pytanie dotyczące rodzaju spożywanego trunku obrazuje kolejny wykres.

Jaki rodzaj alkoholu spożywasz najczęściej?

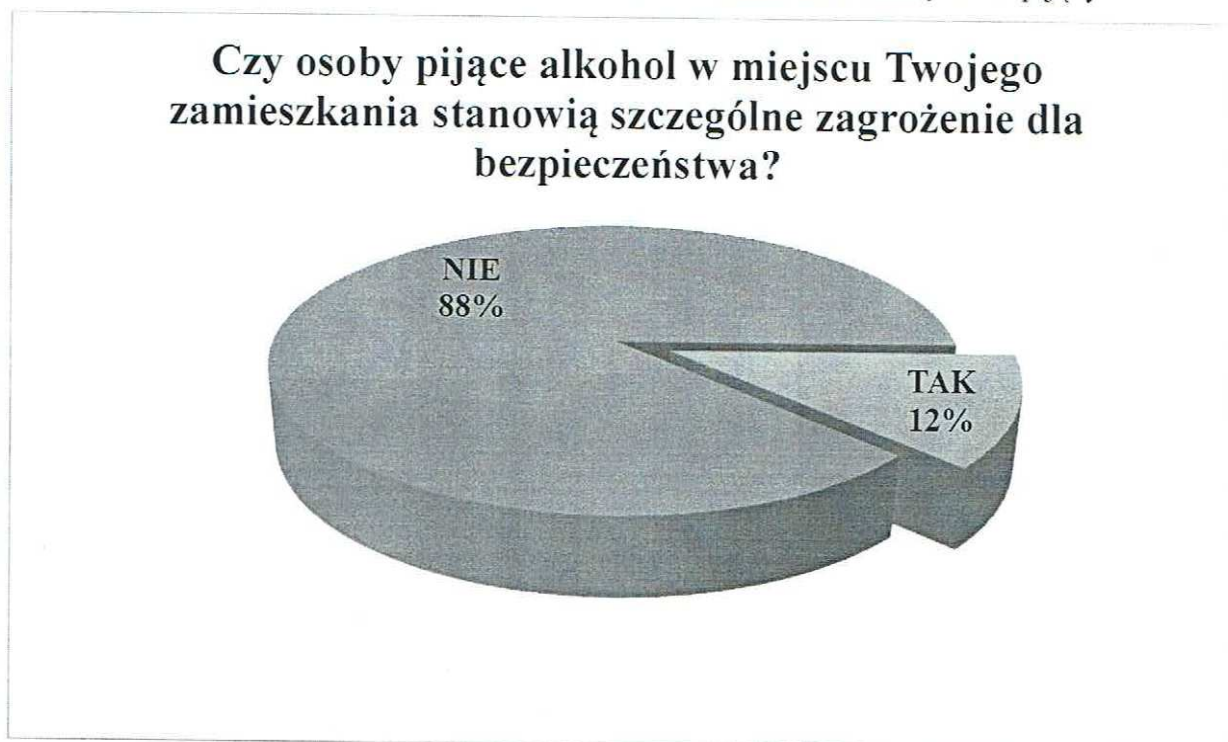

Na pierwszym miejscu, nieco wbrew trendom w picu alkoholu, znalazły się alkohole słodkie – aż 32% respondentów wskazało te trunki, dalej wino – 26% badanych. Spożycie wódki jako najczęściej przyjmowanego napoju alkoholowego deklaruje 24% respondentów, natomiast najmniej, bo 18% wskazało na piwo, które w ogólnopolskich badaniach od lat zajmuje pierwsze miejsce. Można stwierdzić, że problem picia alkoholu przez osoby dorosłe na terenie gminy Pęczniew jest umiarkowany. Konieczne jest jednak podejmowanie działań w kierunku ciągłego jego zmniejszania.

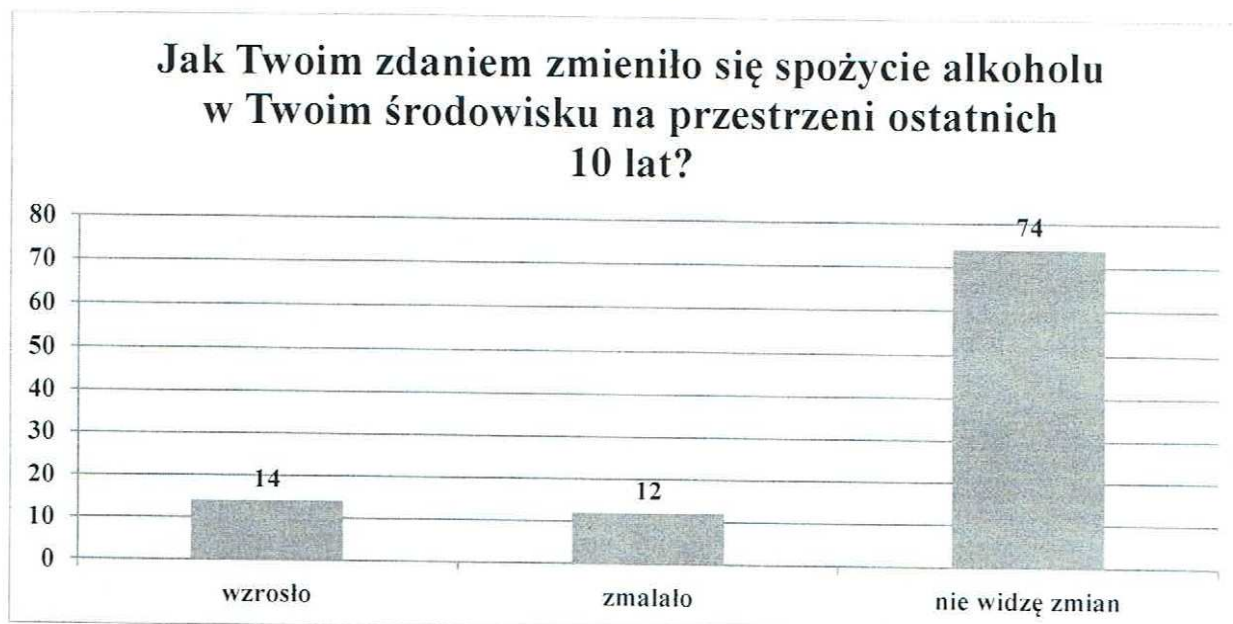
Zjawisko nadużywania alkoholu niestety niezwykle często łączy się z agresywnymi zachowaniami, także w miejscach publicznych, które mogą przejawiać się w formie bójek, wyzwisk,

awantur czy pobić. Zapytaliśmy zatem respondentów czy osoby pijące alkohol stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców.

Twierdzącej odpowiedzi na to pytanie udzieliło 12% badanych, co oznacza, że nie jest to problem jedynie incydentalny i mieszkańcy czują zagrożenie ze strony osób pijących.

Dorośli respondenci zapytani zostali także o to, czy zauważyli zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w swoim środowisku, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Część badanych twierdzi, że spożycie alkoholu na terenie gminy wzrosło – 14% badanych jest tego zdania. Jest to bardzo niepokojący sygnał, gdyż oznacza to dość bardzo widoczne zmiany w zakresie problemu picia alkoholu. Takich zmian nie zauważyło najwięcej, bo około 74%, natomiast 12% uważa, że spożycie alkoholu na terenie gminy w ciągu ostatnich 10 lat zmalało. Warto

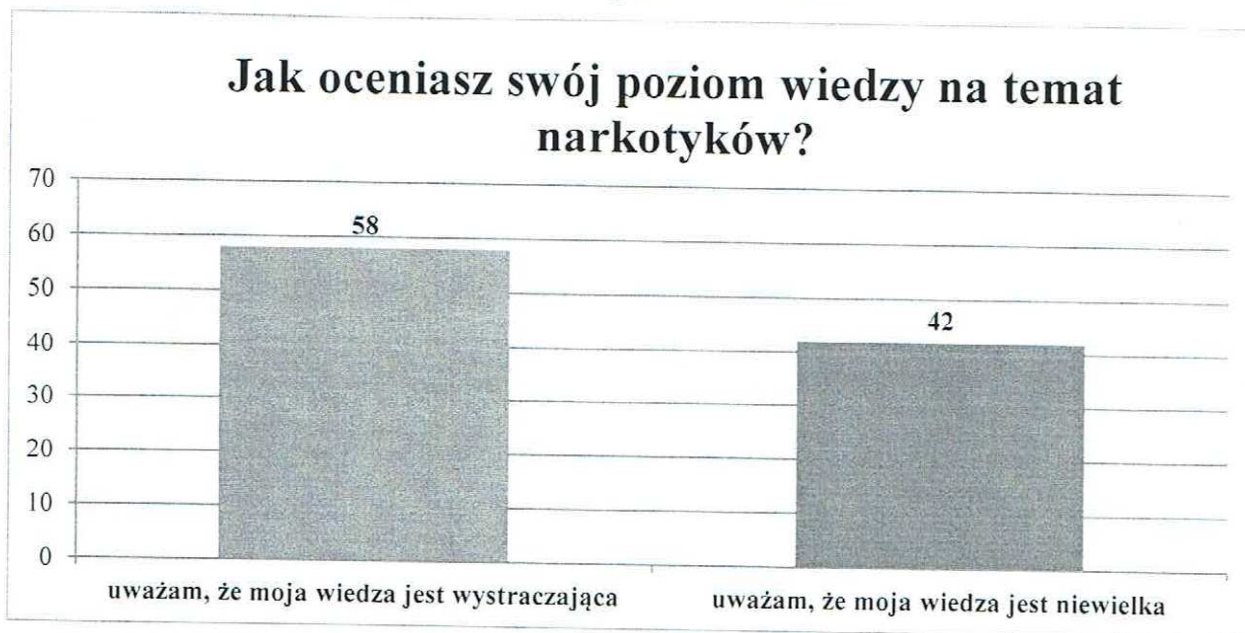
zaznaczyć, że zmieniała się tzw. „kultura picia”, co nie oznacza, że nastąpił spadek spożywania alkoholu.

Narkotyki w środowisku lokalnym

Na problemy związane z narkotykami należy patrzeć szeroko, widzieć je w kontekście problemów powodowanych przez używanie innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia wszelkie substancje psychoaktywne niezależnie od tego, czy legalne, czy nielegalne są groźne, patrząc na rzecz z perspektywy zdrowia publicznego.

Współwystępowaniu używania różnych substancji legalnych i nielegalnych towarzyszy interakcja problemów z tym związanych. Nadmierne picie i narkotyki, jeżeli występują jednocześnie, wywołują w sumie więcej poważnych problemów. Często problem nadużywania substancji psychoaktywnych łączy się ze zjawiskiem przemocy czy przestępczości. Może prowadzić do bezrobocia i pogorszenia sytuacji materialnej. Obserwuje się też interakcyjny wpływ innych czynników, np. stylu życia czy warunków życiowych. Osoby, które dotknął już problem alkoholowy lub stały się regularnymi użytkownikami narkotyków, doświadczają poważnych szkód zdrowotnych, podlegają też procesowi społecznej degradacji.

Zapytaliśmy respondentów, jak oceniają swoją wiedzę na temat narkotyków. Opinie respondentów podzieliły się, jednak więcej osób – 58% ocenia swoją wiedzę na temat narkotyków jako wystarczającą. Pozostałe 42% uważa, że jest ona niewielka.

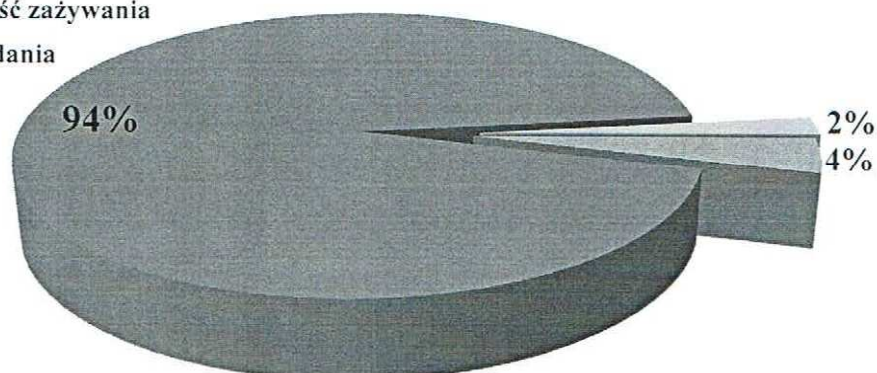

Warto zwrócić uwagę na te dane. Wynika z nich bowiem, że działania profilaktyczne powinny skupiać się nie tylko na młodzieży, ale także na dorosłych. Poprzez działania informacyjne wśród dorosłych, łatwiej ich także angażować we wspólne działania na rzecz młodych ludzi.

Następne pytanie dotyczyło kwestii szkodliwości narkotyków, głównie ich zgubnego wpływu na organizm człowieka.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków:

- jest nieszkodliwe, jeśli zdarza się rzadko
- jest szkodliwe bez względu na częstotliwość zażywania
- nie mam zdania

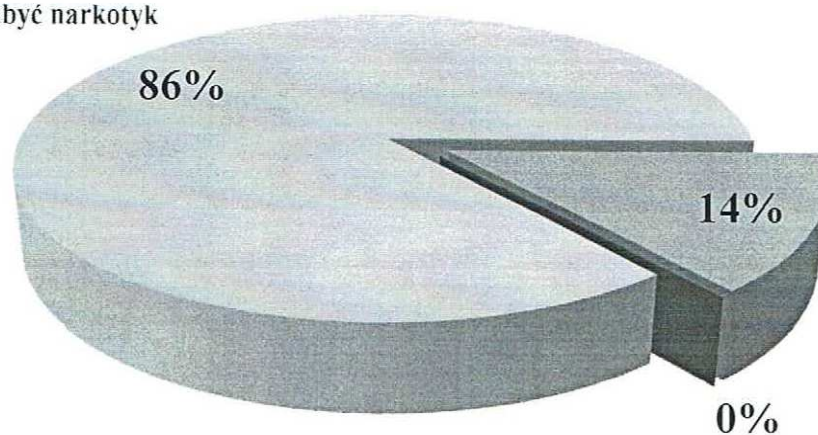

Przeważająca część respondentów uważa zażywanie narkotyków bez względu na częstotliwość za szkodliwe – 94% wyraziło taką opinię. Nie można więc mówić o przyzwoleniu na używanie narkotyków przez osoby dorosłe, ale trzeba zaznaczyć, że 4% badanych uważa zażywanie narkotyków za nieszkodliwe, jeśli zdarza się rzadko. Te dane zdają się poniekąd zaprzeczać temu, że wiedza mieszkańców na temat szkodliwości narkotyków jest wystarczająca, jak sami deklarują.

W kolejnym pytaniu poruszyliśmy kwestię dostępności narkotyków w środowisku lokalnym i zapytaliśmy o to dorosłych mieszkańców gminy.

Jak oceniasz dostępność narkotyków na terenie twojej miejscowości/miasta?

- narkotyki są powszechne, więc łatwo je nabyć
- trudno nabyć narkotyk
- nie wiem

Spora część badanych osób – 14% twierdzi, że na terenie gminy narkotyki są powszechne i

łatwo je dostać. Pozostałe aż 86% nie ma wiedzy na ten temat.

Przemoc

Sam temat przemocy jest tematem bardzo trudnym, tym bardziej przebadanie tego zjawiska. Bardzo często bywa bowiem tak, że ofiary przemocy nie przyznają się do tego. Może być to spowodowane wieloma czynnikami np. racjonalizacją, obwinianiem siebie, usprawiedliwianiem sprawców czy zwyczajnym wstydem. Jednak bezsprzeczny pozostaje fakt, że przemoc tak fizyczna jak i psychiczna jest obecna w społeczeństwie polskim, także w społeczności lokalnej.

Na poziomie społeczności lokalnych występuje kilka celów w zakresie prewencji przeciwko przemocy, takich jak zwiększenie świadomości i wiedzy na temat przemocy, organizowanie lokalnych debat, stymulowanie i programowanie akcji społecznych, określenie przyczyn przemocy w środowisku lokalnym oraz zapewnienie bazy organizacji oraz placówek pomocy i wsparcia dla ofiar. W ramach tej prewencji podejmowane są następujące działania: kampanie edukacyjne, modyfikacje i usprawnienia w środowisku lokalnym i naturalnym, zajęcia dodatkowe dla młodzieży, szkolenie policji, służby zdrowia i instytucji edukacyjnych, polityka społeczna nastawiona na partnerstwo pomiędzy policją a różnymi grupami społecznymi, specyficzne programy dla organizacji i instytucji mające na celu zmianę środowiska instytucjonalnego oraz skoordynowanie działania społecznego, które aktywizuje wiele sektorów i instytucji jednocześnie w celu poprawienia np. systemu pomocy dla ofiar.

Zbadaliśmy postawę mieszkańców co do stosowania kar fizycznych wobec dzieci.

Stosowanie kar fizycznych względem dzieci jest tematem kontrowersyjnym i dzieli wielu rodziców. Dnia 1 sierpnia 2010 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która przewiduje całkowity zakaz stosowania kar cielesnych wobec dzieci.

Również wśród dorosłych mieszkańców gminy Pęczniew głosy dotyczące stosowania kar fizycznych podzieliły się, jednak większość badanych (54%) uważa, że ich stosowanie powinno nie być zakazane prawem, natomiast 46% jest przeciwnego zdania.

Stosowanie kar fizycznych powinno być zakazane prawem?

Co do stwierdzenia o tym, czy kary fizyczne w stosunku do dzieci są dobrą metodą wychowawczą, 7 dorosłych mieszkańców odpowiedziało, że tak, natomiast większość nie uważa kar fizycznych za dobrą metodę wychowawczą – taką opinię wyraziło 43 osoby.

Respondenci zapytani zostali także o to, czy znają w swoim otoczeniu osoby, które doznają przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony najbliższych.

Czy znasz osoby z Twojego otoczenia, które doznają przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony swoich najbliższych?

Pośród badanych niemal 1/3, bo 32% zna osoby krzywdzone przez najbliższych. Jest to bardzo duża część badanych, zwłaszcza biorąc pod uwagę iż często ofiary przemocy ukrywają ten fakt przed innymi. 68% osób deklaruje, że nie zna w swoim otoczeniu ofiar przemocy, ale tak jak już zostało powiedziane procent ten może w rzeczywistości być znaczenie mniejszy.

W ostatnim pytaniu respondenci mieli odnieść się do kwestii tego, czy przemoc w rodzinie jest prywatną sprawą i inni nie powinni się wtrącać.

Tutaj respondenci wykazali się zdecydowaną zgodnością, godną zresztą podkreślenia. Niemal cała grupa respondentów (96%) uważa, że przemoc nie jest prywatną sprawą i należy w jej przypadku interweniować. Warto zatem wykorzystać tę postawę i przekazać mieszkańcom informacje na temat możliwości pomocy osobom pokrzywdzonym, aby mogli adekwatnie reagować na przemoc. Jednocześnie warto też zwrócić uwagę na pozostałe 4%, które traktuje przemoc w rodzinie jako sprawę prywatną. Warto poinformować społeczność lokalną o zmianach w ustawodawstwie np. o karaniu osób, które nie zgłoszą przemocy wobec dziecka będąc jej świadkiem.

V. Badanie punktów sprzedaży alkoholu

Kwestionariusz ankiety, składający się z 16 pytań, miał na celu analizę postawy sprzedawców względem (między innymi) takich zagadnień jak:

- sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim,
- spożywanie alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- awantury i bójki spowodowane przez osoby spożywające alkohol,
- kontroli sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych

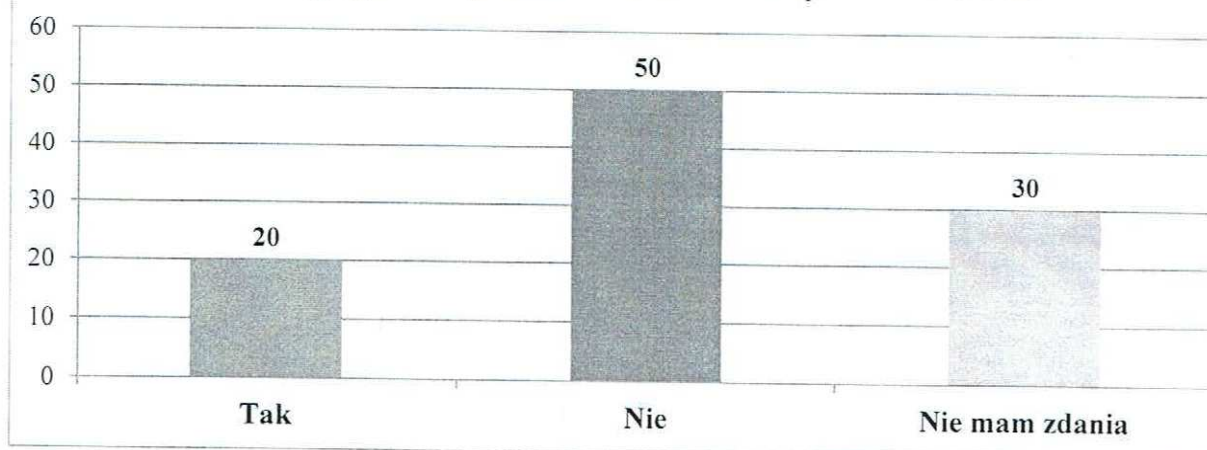
Ankieta została przeprowadzona w 10 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Pęczniew. W 7 przypadkach ankietę wypełniali pracownicy punktów, natomiast w 3 przypadkach byli to właściciele.

Większość respondentów, którzy wzięli udział w badaniu stanowiły kobiety – 70%, natomiast mężczyźni stanowili 30%. We wszystkich punktach sprzedawany jest alkohol, a w 7 punktach także wyroby tytoniowe.

Postawy sprzedawców wobec alkoholu

Pierwsze zagadnienie dotyczyło zakresu wiedzy na temat alkoholu zawartego w różnych trunkach. Zapytaliśmy, czy alkohol zawarty w wódce jest (Pana/Pani zdaniem) bardziej groźny od tego w piwie.

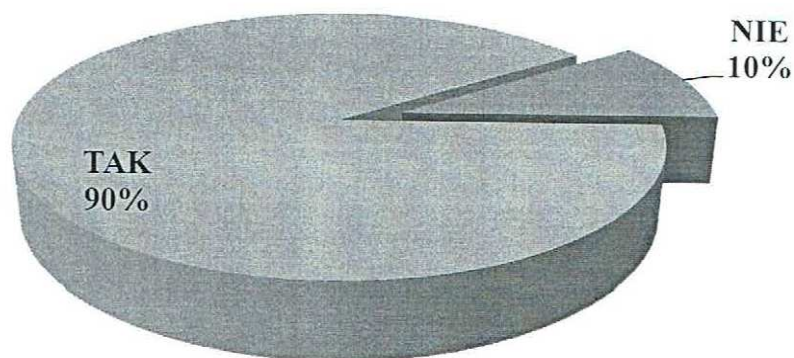
Czy uważasz, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce?

Opinie respondentów podzieliły się pomiędzy wszystkie trzy odpowiedzi, jednak najwięcej, bo połowa badanych (50%) jest zdania, że alkohol zawarty w piwie nie jest mniej groźny. Spora część, bo 20% respondentów uważa alkohol zawarty w piwie za mniej groźny dla zdrowia niż ten w napojach wysokoprocentowych. Zdania na ten temat nie ma 30% badanych. Tutaj więc pojawia się pole do działań informacyjnych. W tym miejscu podkreślić należy, że alkohol zawarty w różnych trunkach, jest taki sam, różni się jedynie jego stężenie, natomiast jest on tak samo szkodliwy i groźny dla zdrowia.

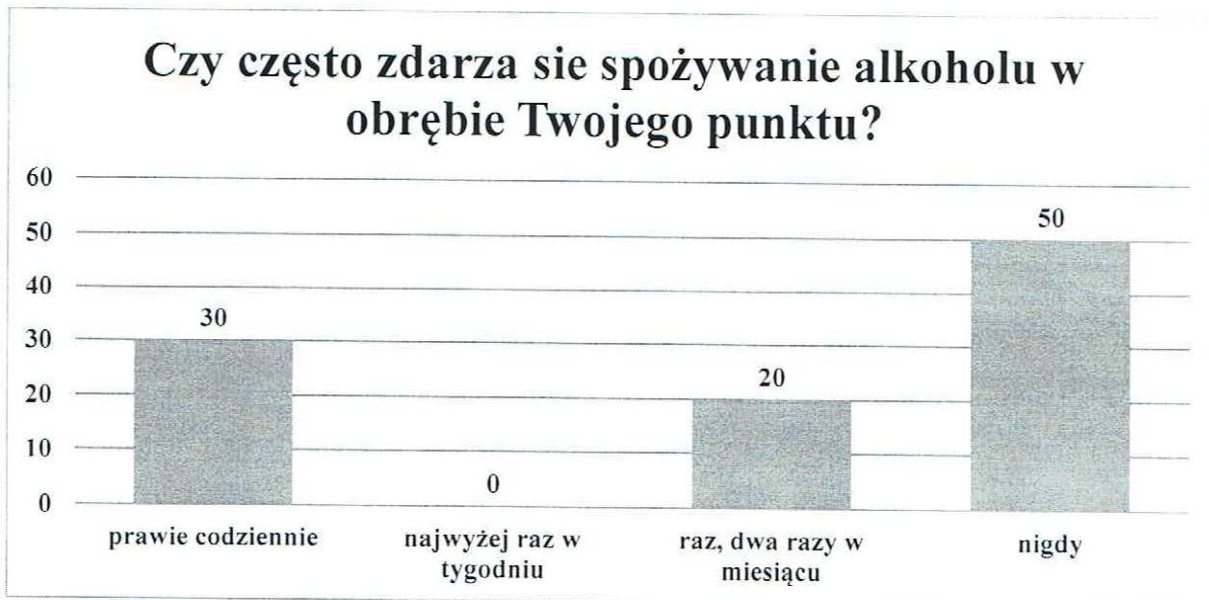
Kolejne pytanie dotyczyło kontroli dostępności alkoholu i wyrobów tytoniowych. Na pytanie o to, czy dostęp do tych produktów powinien być ograniczony i kontrolowany, większość respondentów odpowiedziała twierdząco – 90%, jednak dość duża część - 10% uważa, że produkty te mogą być sprzedawane bez kontroli.

Czy dostęp do alkoholu oraz wyrobów tytoniowych powinien być ograniczony i kontrolowany?

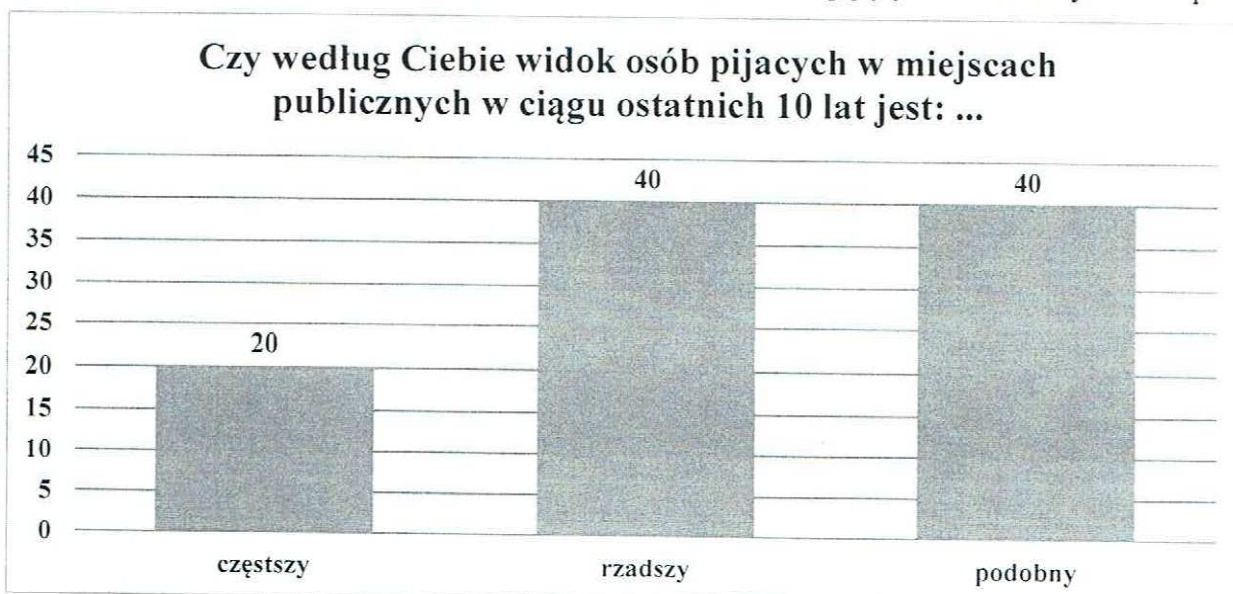
Zapytaliśmy także o spożywanie alkoholu w obrębie punktu, w którym respondenci pracują. Największa część respondentów deklaruje, że spożywanie alkoholu w obrębie punktu w ogóle nie ma miejsca – takiej odpowiedzi udzieliło 50% badanych. O sytuacjach tego rodzaju raz, dwa razy w tygodniu mówi 20% badanych, natomiast według 30% respondentów do picia alkoholu w obrębie ich sklepu dochodzi codziennie.

W badaniu interesowało nas również zjawisko zagrożenia społecznego, które może być powodowane przez osoby spożywające alkohol.

Zapytaliśmy więc, czy takie osoby stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa w danym środowisku lokalnym. Pośród badanych 7 osób nie widzi żadnego zagrożenia ze strony osób pijących, natomiast 3 osoby nie mają zdania w tej kwestii.

Kolejne pytanie dotyczyło widoku osób pijących w miejscach publicznych, czy według ankietowanych zmienił się on w przeciągu ostatnich 10 lat. Pośród badanych 20% uważa widok osób pijących alkohol za częstszy, natomiast po 40% uważa widok pijących za rzadszy lub też podobny.

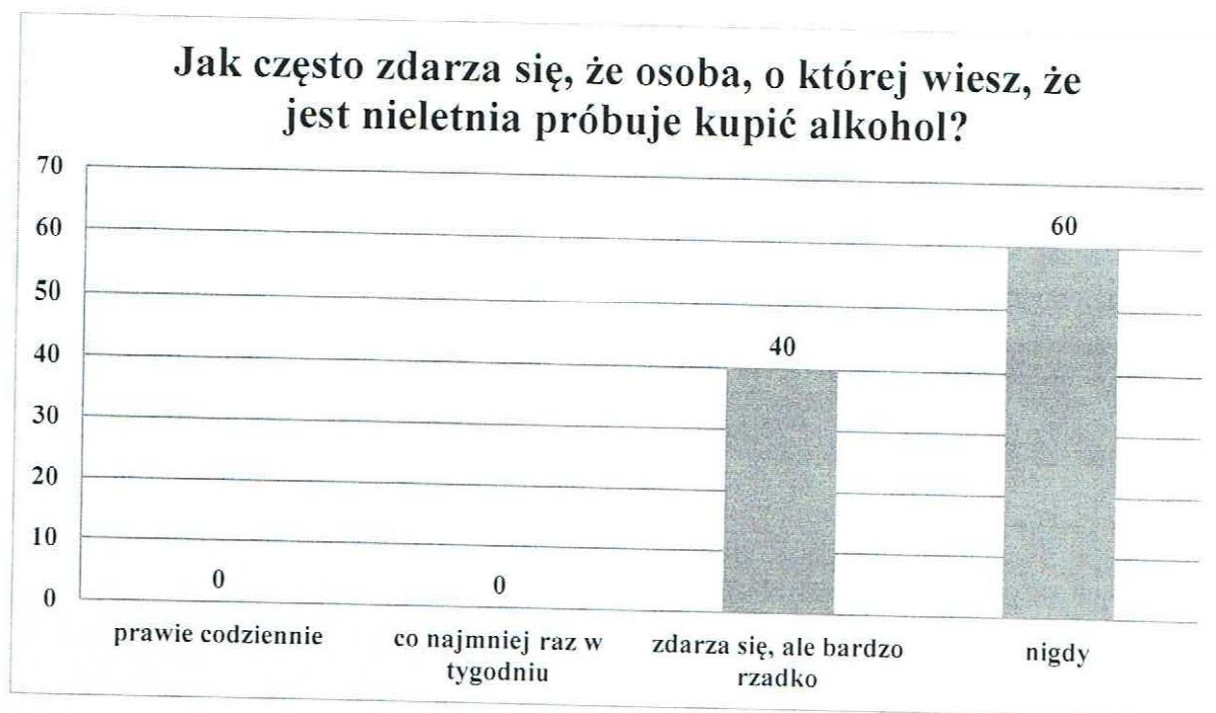

Z piciem alkoholu często wiążą się incydenty kłótni czy bójek, które mogą się również zdarzać w obrębie punktów sprzedaży alkoholu, dlatego także o to zapytaliśmy respondentów. **U nikogo w ostatnim miesiącu takie sytuacje nie miały miejsce. Także nikt spośród respondentów zapytanych o to, czy zdarzyło im się wezwać Policję/Straż Miejską w sprawie spożywania alkoholu przez klientów w obrębie punktu, nie udzielił twierdzącej odpowiedzi.** Potwierdza to niejako fakt, że osoby pijące mogą stwarzać zagrożenie dla mieszkańców.

Kolejny obszar badawczy dotyczył sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim. Na początek warto odnieść się do ogólnopolskich tendencji, które zostały ujęte w raporcie „Młodzież 2013” sporządzonym przez CBOS we współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Według tegoż raportu rokrocznie wzrasta spożycie wina oraz wódki przez młodzież, przy czym nieznacznie spada spożycie piwa. Jeśli chodzi natomiast o palenie tytoniu, od kilku lat utrzymuje się ono na podobnym poziomie.

Na początek chcieliśmy zbadać powszechność prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Zapytaliśmy więc sprzedawców, jak często zdarza się, że młody człowiek próbuje kupić alkohol.

Wśród respondentów 60% twierdzi, że sytuacje, kiedy osoba nieletnia próbuje kupić alkohol nie zdarzają się nigdy, natomiast 40% respondentów deklaruje, że takie sytuacje mają miejsce ale bardzo rzadko.

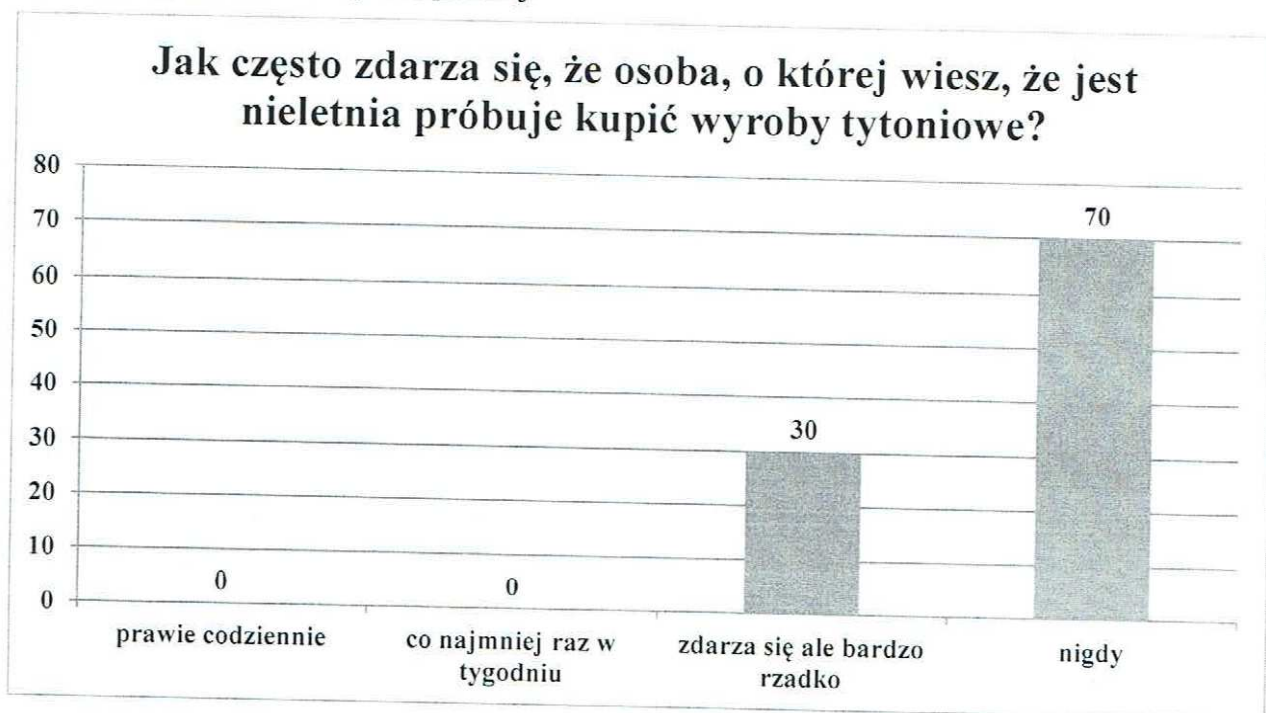
Pośród badanych, jedna osoba przyznała, że wie o przypadkach, gdzie alkohol został sprzedany osobie nieletniej.

Zapytaliśmy także sprzedawców o to, czy oni sami kontrolują sprzedaż alkoholu osobom nieletnim.

Niemal wszyscy respondenci deklarują, że zawsze sprawdzają dowód tożsamości młodym ludziom, którzy próbują kupić alkohol lub papierosy – dwie osoby przyznały, że nie zawsze to robią. Jedna osoba natomiast przyznała, że zdarzyła jej się sprzedaż alkoholu osobie nieletniej.

Mając na uwadze ogólnopolską skalę zjawiska, wydaje się być prawdopodobnym, że odpowiedzi na powyższe pytania, niekoniecznie odzwierciedlają stan faktyczny. Podanie nieprawdziwej odpowiedzi może być podyktowane strachem przed konsekwencjami nie tylko ze strony pracodawcy ale przede wszystkim skutkami prawnymi łamania obowiązującego prawa – zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

Zapytaliśmy również badanych jak często zdarzają się incydenty związane z próbą zakupu wyrobów tytoniowych przez osoby niepełnoletnie. Odpowiedzi badanych były zróżnicowane. Wyniki badań przedstawia wykres poniżej.

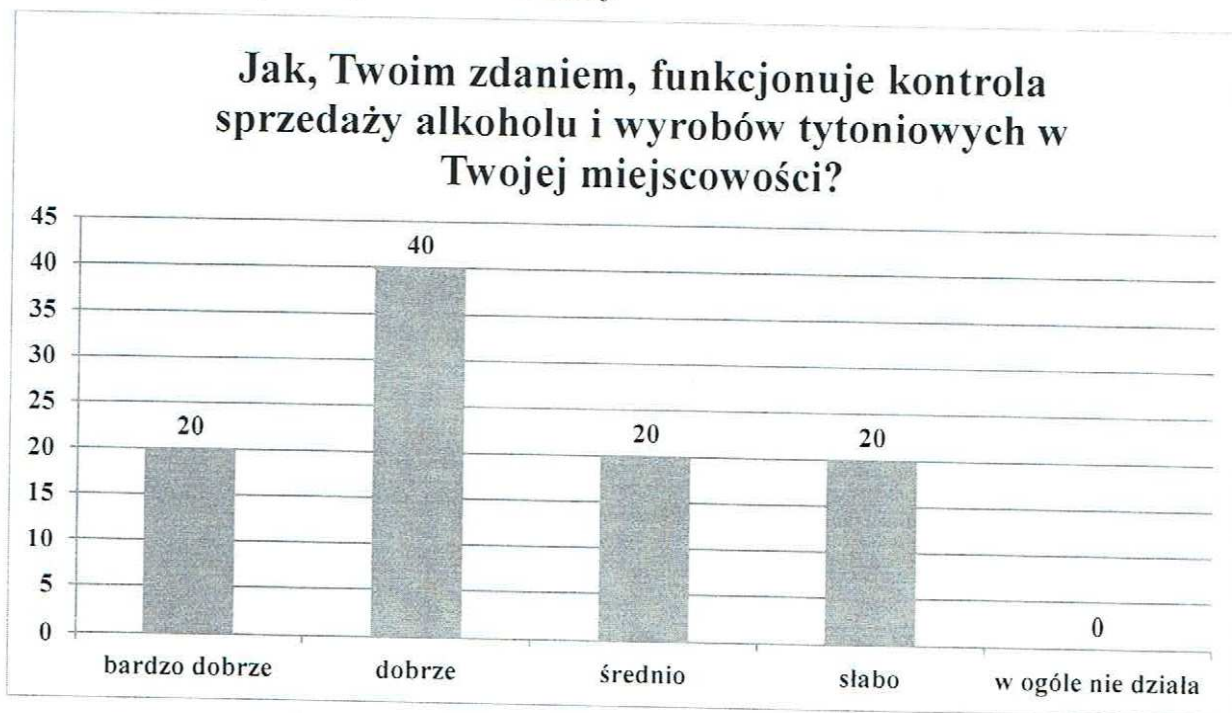
O tym, że sytuacje próby zakupu wyrobów tytoniowych przez nieletnich zdarzają się, ale bardzo rzadko mówi 30% respondentów, podczas gdy 70% twierdzi, że takie sytuacje nie mają miejsca.

Na pytanie czy znane są badanym przypadki sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom nieletnim, jeden z respondentów wie o takich sytuacjach.

Jeśli chodzi o to, czy samym badanym zdarzyło się sprzedać wyroby tytoniowe osobom niepełnoletnim – **jeden z respondentów sprzedał wyroby tytoniowe osobie nieletniej.** Warto odwołać się w tym miejscu do Art. 15 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gdzie wyraźnie podkreślono, iż w przypadku wą-

pliwości, co do pełnoletniości nabywcy, **sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy**. Jest to podstawowe prawo sprzedawcy. Sprzedaż napoju alkoholowego lub wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia, grozi grzywną i utratą zezwolenia na sprzedaż.

Zapytaliśmy także o to, jak według sprzedawców funkcjonuje kontrola sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych w przestrzeni lokalnej.

Część badanych uważa, że kontrola sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych na terenie gminy działa dobrze (40%) lub bardzo dobrze (20%). Kontrolę sprzedaży jako „średnią” ocenia 20% badanych. Kontrolę na terenie gminy jako działającą słabo ocenia 20% badanych sprzedawców.

Na zakończenie zapytaliśmy respondentów czy wiedzą, jakie działania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmują lokalne władze. Odpowiedzi w tym przypadku podzieliły się – 40% zna działania gminy, natomiast 60% nie ma informacji na ten temat.

VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie gminy Pęczniew można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Analizując otrzymane wyniki badań, przeprowadzone wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że najważniejszy zdaje się być problem picia alkoholu – 33% uczniów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Co się z tym zapewne wiąże, duża część badanej młodzieży (62% uczniów) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów

wysokoprocentowych. Dodatkowo już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się. Jest to alarmujący sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.

2. Szczególną uwagę trzeba też zwrócić na fakt, iż część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pili z rodzicami – takiej odpowiedzi udzieliło 18% uczniów (uczniowie, którzy wcześniej deklarowali inicjację alkoholową) lub z innym dorosłym członkiem rodziny – 46% wskazań młodych ludzi. Można zatem mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Dlatego ważne zdaje się być skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców gminy, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi.
3. Istotne są również powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ największa część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów – 62% uczniów jest takiego zdania, dlatego ważne, aby w działaniach profilaktycznych uwzględnić także nabywanie umiejętności psychospołecznych, jak np. asertywność, radzenie sobie z presją grupy. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako sposób, by poczuć się dorosłym (51% uczniów wyraziło taką opinię), dlatego ważne jest by wychylić rodziców i innych dorosłych na to, jaką postawę wobec alkoholu sami reprezentują, dając przykład młodym ludziom.
4. Problem pośród młodych mieszkańców gminy, szczególnie wśród starszej młodzieży stanowią także inne substancje psychoaktywne. Do palenia papierosów przyznaje się 15% uczniów. Co jeszcze bardziej niepokojące, już w szkole podstawowej znalazła się osoba deklarująca używanie narkotyków. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), pić alkoholu czy paleniem papierosów.
5. Potrzebę edukacji potęguje fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków ocenia ją jako wystarczającą (58% respondentów udzieliło takiej odpowiedzi), jednocześnie twierdząc, że używanie narkotyków nie jest niebezpieczne jeśli zdarza się rzadko – tak twierdzi 4% badanych. Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców gminy, zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z

- młodzieżą. Tym bardziej, że młodzież oceniając swój poziom wiedzy, stwierdziła w większości, że jest ona niewystarczająca – 73% uczniów.
6. Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców gminy wobec zachowań przemocowych. Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że stosowanie kar fizycznych nie jest dobrą metodą wychowawczą – 86% respondentów jest tego zdania. Ważne, by wzmacniać taką postawę, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców gminy. Tym bardziej, że napytanie czy znają w swoim otoczeniu osobę doznającą przemocy ze strony najbliższych, 32% udzieliło twierdzącej odpowiedzi. To ważny sygnał dla osób zajmujących się na terenie gminy profilaktyką, by informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym.
  7. Dorośli mieszkańcy gminy Pęczniew jako jedne z najważniejszych problemów w środowisku lokalnym wskazali alkoholizm, picie alkoholu przez młodzież oraz przemoc w rodzinie. Warto zwrócić na to uwagę lokalnych władz. Mieszkańcy oczekują działań mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych (84% wyraziło taką opinię), a jednocześnie 76% dorosłych mieszkańców nie wie jakie działania podejmują lokalne władze, by wyeliminować ten problem.
  8. Istotne jest także zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. Sami sprzedawcy twierdzą, że sprawdzają dokument tożsamości, chociaż są osoby, które wiedzą o przypadkach sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Natomiast 1% uczniów deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol. Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że dochodzi do sytuacji picia alkoholu w obrębie ich punktów. Należy niezwłocznie podjąć kroki ograniczenia wymienionych sytuacji, zwłaszcza, że są one niezgodne z obowiązującymi przepisami. W tym miejscu należy także dodać opinię dorosłych mieszkańców gminy, którzy są zdania, że w ich najbliższej okolicy na przestrzeni ostatnich 10 lat można zaobserwować wzrost picia alkoholu.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie gminy Pęczniew tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Nie zapominajmy także o kontroli punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie gminy. Bardzo ważne by znały one i przestrzegały obowiązujących przepisów.

II. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanego dalej „Programem” to w szczególności :

1. Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych ;
2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychoterapeutycznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i organizowania imprez sportowych na terenie gminy, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem;
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
6. Objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu.
7. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
8. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie integracji społecznej.
9. Zwiększenie skali działalności informacyjnej;
10. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami

III. Podmioty uczestniczące w realizacji zamierzonych celów Programu:

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt Gminy Pęczniew za pośrednictwem Urzędu Gminy Pęczniew w szczególności Pełnomocnika ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przewodniczącej Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto realizatorami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są:

- Placówki oświatowe z terenu Gminy Pęczniew,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pęczniewie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Pęczniewie,
- Stowarzyszenia i instytucje realizujące zadania programu,
- Policja,

- Organizacje pozarządowe działające w obszarze profilaktyki.

IV. Zadania Programu :

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu, polegające w szczególności na:

- a. Prowadzeniu oraz finansowaniu działalności Punktu Konsultacyjnego jako miejsca pierwszego pomocnego kontaktu dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz zatrudnieniu specjalistów w szczególności psychoterapeuty uzależnień i psychologa.
- b. Zwiększaniu dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej poprzez nawiązywanie współpracy z psychoterapeutą.
- c. Prowadzeniu rozmów - interwencyjno motywujących z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia (wstępna motywacja do podjęcia dobrowolnej terapii, udzielanie informacji o grupach wsparcia i poradniach leczenia odwykowego).
- d. Podejmowaniu działań zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia i kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz pokrywanie kosztów sądowych.
- e. Kierowaniu osób realizujących zadania programu oraz osoby zaangażowane w działalność profilaktyczną na szkolenia z zakresu profilaktyki. (członkowie GKRPA i zespołu Interdyscyplinarnego, nauczyciele, policjanci).

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a. Prowadzenie rozmów wspierająco – motywujących z osobami współuzależnionymi.
- b. Udzieleniu informacji o działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie.
- c. Zwiększeniu dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychoterapeutycznej i psychologicznej poprzez nawiązywanie współpracy z psychoterapeutą i psychologiem.
- d. Współpraca oraz wymiana informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną w tym między innymi z Komendą Powiatową Policji, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Kuratorskim Sądu Rejonowego, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, przedstawicielami ochrony zdrowia, pedagogami szkolnymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu szybkiego reagowania na zaistniałe bądź potencjalne problemy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych przede wszystkim na:

- a. Wspieraniu placówek oświatowych w uczestniczących w realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- b. Organizowaniu warsztatów, pogadanek, prelekcji dla dzieci i młodzieży o treści związanych z profilaktyką uzależnień.
- c. Podejmowaniu działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
- d. Wspieraniu programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
- e. Realizowaniu pozalekcyjnych zajęć sportowych jako strategii alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- f. Zakupie nagród oraz dofinansowaniu materiałów umożliwiających prowadzenie wybranych imprez sportowych, edukacyjnych i profilaktycznych.
- g. Dofinansowaniu szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pedagogów szkolnych i nauczycieli – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
- g. Tworzeniu alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, szczególnie w okresie trwania ferii zimowych i wakacji, promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego.
- h. Dożywianiu dzieci uczestniczących w zajęciach profilaktycznych i zajęciach opiekuńczo – wychowawczych.
- i. Finansowaniu zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo - wychowawczych oraz spotkań rodzinnych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, polegające na:

- a. Wspieraniu działalności organizacji, stowarzyszeń i instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- b. finansowaniu zakupu artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno - edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z profilaktyką oraz promocją zdrowego

stylu życia.

- c. Promowaniu dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- d. Podnoszeniu świadomości społeczeństwa na temat występujących zagrożeń społecznych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, stanowiące zadanie własne gminy, wskazane w artykule 4¹ust. 1 pkt. 6 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi polegające w szczególności na:

- a. Kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi oraz spożywania alkoholu w miejscach publicznych objętych ustawowym zakazem.
- b. Przeprowadzaniu odpowiednich czynności wyjaśniających i zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów zabraniających reklamy i produkcji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajduje się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat osiemnastu, na kredyt lub pod zastaw.
- c. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, przejawiające się przede wszystkim poprzez:

- Wspieranie projektów integracyjnych o charakterze edukacyjno – informacyjnym dla instytucji działających na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób dotkniętych problemem uzależnienia i ich rodzin.

V. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Współdziałanie z organizacjami i instytucjami niosącymi pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków, a także ich rodzinom; (lokalna grupa AA Zapora).
2. Zlecenia na przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych pozwalające ustalić stopień uzależnienia.
3. Składanie wniosków do sądu w sprawie zastosowania leczenia odwykowego.
4. Wspieranie i prowadzenie współpracy z organizacjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych oraz pomaganie osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym.

5. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.

6. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją”:

1. Za udział w pracach Komisji - członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł (brutto).

2. Wynagrodzenie przysługuje za udział w każdym posiedzeniu Komisji.

3. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest podpis członka Komisji złożony na liście obecności.

4. Wypłata wynagrodzenia dokonywana jest na rachunek bankowy, w dniu posiedzenia Komisji lub w dniu następnym, gdy posiedzenie Komisji odbywa się w godzinach popołudniowych.

5. Wydatki na wypłatę wynagrodzeń dla członków Komisji realizowane są ze środków przeznaczonych w budżecie Gminy Pęczniew na zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii.

6. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Pełnomocnika ds. realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w wysokości 1000,00 zł brutto płatne do dnia 29 każdego miesiąca.

7. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 900,00 zł brutto płatne do dnia 29 każdego miesiąca.

8. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Sekretarza Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 250,00 zł brutto płatne do dnia 29 każdego miesiąca.

9. Zadania realizowane w ramach w/w programu mogą być także finansowane z dotacji celowych Wojewody, ze środków PARPA, z zapisów, darowizn i innych wpływów od instytucji, osób prawnych i fizycznych oraz ze środków pochodzących z programów, wykorzystujących finanse Unii Europejskiej i programów krajowych

10. Do podróży służbowych członków Komisji stosuje się przepisy Rozporządzenia MPiPS z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

VII. Zasady i źródła finansowania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania ujęte w programie będą finansowane ze środków własnych Gminy Pęczniew, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w sposób przedstawiony w tabeli.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Planowane środki	Czas realizacji
1	Zwiększenie dostępności i pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	Pełnomocnik ds. Uzależnień , GKRPA , GOPS, Terapeuta uzależnień , placówki oświatowe.	20 000,00 zł	I - XII 2020 r
2	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.	Pełnomocnik ds. Uzależnień , GKRPA,, GOPS, Terapeuta uzależnień ,placówki oświatowe.	12 400,00 zł	I – XII 2020 r
3	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	Podmioty nie posiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, prawne, które realizują zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi we współpracy z pełnomocnikiem ds.uzależnień, placówki oświatowe.	1 000,00 zł	I – XII 2020 r
4	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 3 ¹ I 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .	2 000,00 zł	I – XII 2020 r
5	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	Jednostki samorządu terytorialnego	600,00 zł	I – XII 2020 r
6	Koszty działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .	28 000,00 zł	I – XII 2020 r
	SUMA		64 000,00 zł	

Kwoty w preliminarzu mogą ulec zmianie w wyniku potrzeb wynikających z realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok lub sytuacjach: nie wykonania planu dochodów lub jego zwiększenia . Zmiany te nie wymagają podejmowania odrębnych uchwał Rady Gminy.

VIII. Monitorowanie Programu.

1. Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza łączny raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Pęczniew i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Pęczniew i przedstawia go Wójtowi Gminy Pęczniew do 1 marca następującego po roku, którego raport dotyczy.
3. Wójt Gminy Pęczniew przedstawia Radzie Gminy Pęczniew łączny raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Pęczniew.

IX. Przewidywane efekty realizacji.

Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków nadużywania alkoholu.

Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem alkoholizmu na terenie gminy,

Poszerzenie wiedzy i umiejętności edukacyjnych placówek oświatowych w profilaktyce uzależnień.

Nauczyciele:

- wyposażeni są w wiedzę jak prowadzić zajęcia o charakterze profilaktycznym,
- znają techniki i metody pracy integrujące klasową grupę,
- potrafią wspólnie z rozwiązywania problemów dziećmi i młodzieżą rozwiązywać ich problemy,
- wiedzą jak motywować uczniów do podejmowania działań o charakterze profilaktycznym.

Młodzież:

- wyposażona jest w podstawowe umiejętności życiowe pozwalające zapobiegać podejmowaniu zachowań ryzykownych,
- wykształtowane są zachowania asertywne;

Rodzice:

- wyposażeni są w podstawową wiedzę dotyczącą prawidłowości rozwoju dziecka,
- wiedzą jakie są potrzeby psychiczne dzieci i młodzieży, warunki ich zaspokajania, potrafią prawidłowo komunikować się z dziećmi i wyznaczać im granice,
- **znają instytucje, które mogą im pomóc w procesie wychowania dziecka.**

Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym od alkoholu.

Uzależnieni

- mają wiedzę o swoim uzależnieniu, wiedzą co to jest choroba alkoholowa, -znają mechanizmy jej działania i metody leczenia.
- wiedzą gdzie znajdują się miejsca wsparcia w sytuacji kryzysowej

Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających ze współuzależnienia.

Współuzależnieni:

- wyposażeni w wiedzę, gdzie mogą szukać pomocy, by wzmacniać poczucie bezpieczeństwa.

następuje poprawa sytuacji życiowej po uzyskaniu stosownej pomocy w punkcie informacyjno - konsultacyjnym i innych placówkach niosących pomoc.

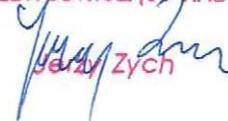
W celu sprawdzenia, czy planowane efekty zostały osiągnięte, niezbędne jest prowadzenie czynności monitorujących i działań korygujących.

X . Postanowienia końcowe.

Świadomość społeczna związana z wiedzą na temat uzależnień , nadal jest zbyt mała i zbyt słabo stosowana w praktyce.

Punktem wyjścia do działań profilaktycznych jest wiedza o czynnikach ryzyka danego problemu. Są to działania z zakresu edukacji i polityki społecznej ukierunkowane na całe populacje (dzieci i młodzież szkolną), których nadrzędnym celem jest uświadamianie i ukierunkowanie na zdrowy styl życia. Indywidualne wzmacnianie asertywności, a także kształtowanie nawyków sprzyjających zdrowiu i świadome kontrolowanie istotnych czynników ryzyka , ich ograniczanie, usuwanie lub redukcja jest kluczową cechą profilaktyki.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych